

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, PÉNTEK, 1907 NOVEMBER 8 62. szám

A HIR 62-ik száma:

Készül a szájkosár

Tanácskozott a kormány és a Ház elnöksége a házszabályok szigorítása dolgában. Ürügy: a horvát obstrukció, — a cél: minden hazaáruló javaslat sikerének biztosítása

Az örök egység

Beck miniszterelnök a közös hadsereg szentségét hirdeti

Garázdálkodnak a horvátok

Náway nem tűri, hogy horvátul szóljanak a házszabályokhoz. Letörlik a bécsi bérenceket

Foltozzák az osztrák kormányt

A keresztény-szocialisták tárcát kapnak, hogy megszavazzák a kiegyezést

Vázsonyi nyilatkozik a házszabályrevízióról

A Gschwindt-gyár panamája

Lóháton a halálba

Kvassay Károly huszárhadnagy az alagi versenyen lebukott a lováról és nyomban meghalt

Homoszexualitás, botbüntetés

Reformeszmék az igazságügyi bizottságban. A halálbüntetés ellen

A kolozsvári postaigazgató bünpöre

Gyalázta a magyar igazságszolgáltatást. A bíróság elítélte

Pénzválság a világpiacon

KILENC RIPORT

Távirat. Telefon

Klotür — és lámpavas!

Hogy a kutyának u g y ne fájjon: apródonként szokták a farkát levágni. Föláll Visontai, beszél Hunnia beborult egéről s nyomban rádupláz Rakovszky, hogy a horvát obstrukció fölér három tatárjárással, kérdi: hol a Ház bölcsesége? Egy nappal később már Barabás viszi a szót: klotür kell ide — de huszonnégy óra latt! Nyomban kivonulnak a Házból s bevonulnak egy fakultatív zárt ülésbe: megbeszélni a kutyaszoritót. Itt nem az önálló magyar jegybank megcsinálásáról van szó, itt tehát már előljár Apponyi. Oh, ő nem mondott Tisza István klotürje ellen csak háromszáz beszédet, az isten nevében egyetlenegy elmondhat tehát mellette is!

Diktum-faktum, sietni kell, mert a horvátok már holnap kifognak a szóból s ettől mentse meg az isten a mi nagy nemzeti kormányunkat, mert akkor már nem lenne ok a parlamenti szájkosár megcsinálására. De mivel a kabinet félig beteg: siessünk Kossuth Ferenchez minisztertanácsot tartani. Hisz a klotür tüzes paripájára Wekerle ugyanis Kossuthot ültette rá — ezelőtt mintegy félesztendővel. De hajh, akkor Kossuthot levetette a tüzes paripa! De mivel most már meg van a kiegyezés, meg a kvótafölemelés s meg kell lenni az ujoncemelésnek is: a ravasz Wekerle lóra ültette a többi negyvennyolcasokat is. Beadja a maszlagot, de egyuttal — gondolom — a magyar papiros-alkotmányosságának beadja a kulcsot is.

A terv az, hogy százötven képviselő indítványára be kell zárni a vitát — és szavazni kell. Mi elhiszszük Wekerlének, hogy mindig talál százötven mamelukot, de hát nem addig van az. A magyar alkotmányban két egyenrangú tényező van: király és nemzet. A királynak meg van a maga abszolút vétőbeli felségjoga, amelylyel a nemzetnek minden kincses óhaját megakadályozhatja, keservesen tapasztaljuk, hogy meg is akadályozza, — de a nemzetnek is van egy abszolút nemzeti joga, a teljes országgyűlési szólásszabadsága, amelylyel Bécsnek minden elfajut követelését megakadályozza. Már most meglágnyi a királynak abszolút felségjogát, de elvenni a nemzetől az egyetlen abszolút nemzeti jogot: ez olyan gyilkos politika, amelyért jutalmul csak kötél és lámpavas járhat ki.

Nekünk különben ne beszéljenek! Nekünk megdönthetetlen bizonyítékaink vannak arra nézve, hogy ezek a horvátok a legkomiszabb agent provokátorok, Bécs és a kormány beleegyezésével, sőt akaratával obstruálnak, tisztán

csak azért, hogy amit szemtől-szembe Tisza és Perczel, a két hirhedt zsebkendőlovag Bécs javára nem birt kivívni: azt most kerülő uton, a vakságukba belebutult negyvennyolcasokkal vigyék keresztül.

Szegény horvátok, majd belebolondulnak már a beszédbe, de beszélni még muszáj nekik, mert különben nem volna ok a klotürre. Ámde hol itt az obstrukció? Hát három esztendővel ezelőtt egyhetes vitát ki az ördög nevezett obstrukciónak? Igaz, hogy ez horvát, de mikor már pár nap alatt ugyanis kifogy belőlük a szusz: minek ezért a magyar alkotmány legeslegerősebb oszlopát ledönteni és minek a sült gesztenyét a parázsból Bécs számára a negyvennyolcasoknak kikaparni! Hát talán olyan sietős a negyvennyolcasoknak a közös vámterületet és a fölemelt kvótát megszavazni, hogy már nem várhatnak még csak negyvennyolc órát sem? Sietős a kormány dolga is? Ha sietős, miért nem tárgyalatja az általános választói reformot, amihez a komisz horvát nem beszélhetne.

Ámde, ha már minden áron klotürt akar a kormány: isten neki fakeszt, mi is beleegyezzünk. Ki kell mondani, hogy belügyi dolgokban, a sajtószabadság kivételével, egy évi időre behozható a klotür, de a Bécsnek adandó pénz és katona dolgában a végtelenségig szabad az országgyűlési szólásszabadság. Akárki meglássa, hogy az ilyen klotürtől Wekerlének nyomban elmegy a kedve, mert ebben az esetben mit érne a klotür, ha Bécsnek nem liferálhatná oly könnyen se a milliókat, se a felemelt ujoncokat.

Különben mi egy cseppet se bánnók, ha a közös vámterületet kiegyezést és a fölemelt kvótát a horvátok megobstruálnák. Csakhogy az nekik meg van tiltva Bécsből, ott be is adják a derekukat s machiavellisztikus szerepüket az indemnitásnál kell eljátszaniok. Hiszen tudja azt nagyon jól a kormány, hogy ha ő a házszabályrevíziót zsebkendő-szavazás nélkül akarja keresztülvinni: pusztán ezt a módosítást is a horvátok husvétig feltartóztathatják. A kormány tehát nem érne el vele semmit. Ámde mi helyest be lesz adva a házszabály módosítására vonatkozó indítvány: a horvátok nyomban lemondanak az obstrukcióról, mert teljesítették Bécsrel szemben fölvállalt kötelezettségüket. Meg vagyunk győződve, hogy az itt leleplezett hazaárulós játék megakadályozására találkozik még husz igaz ember a negyvennyolcasok között!

HORVÁT OBSTRUKCIÓ az indémnitás ellen

Supilo válaszolt Visontainak.
Kilenc horvát szólalt fel az in-
demnitás ellen. Lorkovicstól és
Novoszeltől megvonták a szót. Csak
magyarul a házszabályokhoz!

Kilenc horvátot emésztett fel ma az in-
demnitás fölött megindult horvát obstruk-
ciós komédia. Valószínű, hogy néhány nap
alatt véget is ér az obstrukció és megszavaz-
zák az indémnitást. *Supilo* Ferenc mondotta
ma az ülés megkezdése előtt a folyosón:

— Mi nem obstruálunk!... Még egy-
két napot vesziünk igénybe. Ellenék va-
gyunk. Az a legegyszerűbb kötelességünk, hogy
felszólaljunk, mert az indémnitás elvégre a
bizalom kérdése.

Hamarosan véget ér tehát a horvát ob-
strukció. Meglesz az indémnitás. De meg-
lesz — a házszabályrevízió is, amelyre félel-
metes gyorsasággal készül a kormány és a
függetlenségi többség. Ma délelőtt már nagy
értekezlet is volt ebben a tárgybán a jegyzői
szobában. Tizenegy óra felé egészen kiürült
az ülésterem, mindenki a házszabályokat
revideáló értekezletre ment és csak a cifra
falaknak mondhatták el obstrukciós beszé-
deiket a horvátok: *Supilók*, *Bauerék*, *No-
voszelék* és a többiek.

Különben az ülés egészen érdektelen,
sőt végtelenül unalmas volt. Az első szót egy
ismeretlen néppárti: *Adamovich* István
mondotta. Mentelmi bejelentést tett *Ra-
kovszky* István ügyében. Szegény, jó *Ra-
kovszky*! Megsértették a mentelmi jogát!...

Visontai vádjaira ma személyes meg-
támadtatás kérdése címén válaszolt *Supilo*
Ferenc. Visszautasította Visontai vádjait:

— Nem vagyok bécsi bérenc nem va-
gyok olasz spion és nem vagyok magyar
bérenc sem, mint aminek Horvátországban
híreszteltek.

Hoffmann Ottó közbekiáltotta:

— Lehet, hogy az is volt!

Egészen bizonyos, hogy *Hoffmann* Ottó-
nak van igaza. Hiszen *Supilót* *Polónyi* fe-
dezte fel.

Supilo felszólalása után, unalmas egy-
hangúsággal folyt tovább a horvát obstruk-
ció. Jámor kis horvát pap, *Bauer* Antal
az első felszólaló. Magyarul kezdte, horvátul
folytatta. Mikor áttért a horvát beszédre
Muzsa Gyula rákiáltott:

— Magyarul beszéljen!

Bauer Antal mentegődzött; nem tud
olyan jól magyarul, hogy megértethesse ma-
gát. Erre horvátul kezdett beszélni: — hogy
megértesse magát.

Gyors egymásutánban szólaltak fel ez-
után a horvátok: *Grahovac* Mirkó, *Novo-
szel* Mátyás, *Pinterovics* Antal, *Brlics* *Kra-
toszláv*, *Lorkovics* Iván, *Lukinics* Ödön,
Banjanin János, *Ilics* Gedeon és *Vinkovics*
Bozsó. Valóban szép névsor. Természetes,
hogy valamennyien bizalmatlanok a kor-
mány iránt és egyikük sem fogadja el az
indémnitásról szóló törvényjavaslatot.

Novoszel Mátyást katasztrófa érte. Be-
széde közben *Návay* Lajos elnök szigoruan
rácsöngetett:

— A képviselő ur azt mondotta, hogy
Wekerle minap mondott beszéde után nem
mondhatja rá, hogy a politikája becsületes
politika... Ezért megvonom öntől a szót.

Ez csak természetes: *Wekerle* szent és
sérthetetlen.

Nagyobb baj érte *Lorkovics* Ivánt, a
legantipathikusabb horvátot; ő tőle azért
vonta meg a szót az erélyes elnök, mert el-
tért a tárgytól. Később pedig mikor a ház-
szabályokhoz kért szót *Lorkovics* Iván, *Ná-
vay* Lajos jelentőségteljes enunciaciót tett:

— A házszabályokhoz — mondotta —
csak magyarul lehet beszélni. Lehetetlen,
hogy olyan nyelven beszéljen egy képviselő
a házszabályokhoz, amit az elnök nem ért
meg.

Zajoson tiltakoztak a horvátok az el-
nöki intézkedés ellen. Az egész Ház zajos
éljenzéssel válaszolt a horvátok tiltakozá-
sára:

— Éljen az elnök!

— Nem lehet obstruálni! — kiáltották.

Érdekes, hogy a horvátok változatlan
buzgalommal bizonyítják az ellenkezőjét.

A képviselőház ülése

— 1907. november 7. —

A Ház mai ülésén *Návay* Lajos elnökölt.
Az ülés megnyitása után felolvasták és ész-
revétel nélkül hitelesítették a múlt ülés jegyző-
könyvét.

Elnök: Az előterjesztések során jelenti,
hogy a király legkegyelmesebben tudomásul
vette felgyógyulása alkalmából a Háznak hozzá-
küldött üdvözlését. Bemutatja *Drohobeczky*
Gyula levelét, amelylyel értesíti, hogy a bizott-
ságokban viselt tagságairól lemond.

Ferenczy Géza az igazságügyi, *Somogyi*
Aladár a naplóbiráló-bizottság nevében tettek je-
lentést a Háznak.

Adamovich István: Mentelmi bejelentést
tett. A keszthelyi járásbíróság *Rakovszky* István
ellen eljárást indított a nélkül, hogy mentelmi
jogának felfüggesztését kérte volna a Háztól.
Ebben *Rakovszky* mentelmi jogának sérelmét
látja.

A Ház a mentelmi bejelentést a mentelmi
bizottsághoz utasította.

Obstruálnak a horvátok!

Az indémnitásról szóló törvényjavaslat foly-
tatólagos tárgyalása következett.

Supilo Ferenc: Visontai Soma beszédére vá-
laszol. Visontai azt mondotta, hogy ő ravaszul,
mint a kigyó, kerülgette a magyar pártköröket,
addig, míg nem sikerült magát képviselővé meg-
választatni. Azt mondotta továbbá, hogy mostani
harcuk külföldi megrendelésre történik s ekkor
többen így kiáltottak feléje: Bécs bérence!
Olasz spion! Kijelenti, hogy mikor ő a ma-
gyar és horvát egyetértésért kezdett dolgozni,
akkor Horvátországban ugyanazok az emberek,
akik most már közelebb állanak a kormányhoz,
mint ő, főbérletek néhány sötét alakot, akik el-
híresztelték róla, hogy ő a magyarok bérence.
Jól van hát, terjeszszék ezt róla s bizonyítsák be,
akkor ő a saját nemzete előtt politikai habotrá
vállik. Ő mindig a dalmáciai osztrák uralom ellen
küzdött s most is a kvótaemelést ellen fog sza-
vazni. Dalmáciában a horvát nyelv mellett küz-
dött az olaszok ellen s otthon e küzdelemben se-
besült és nyomorékká lett testvérei vannak. Ő
dalmát születésű, de csak erőszak folytán tették
osztrák állampolgárrá. Az elnök ur feje fölött
ott van Dalmácia címere is. Ő érintkezett dalma-
tákkal, de azok helye itt volna, nem az osztrák
parlamentben. Visontainak és társainak
állítási neveltséges rágalmak. (He-
lyeslés a horvátok részéről.)

Obstruktor Nr. 1.

Bauer Antal (horvát; magyarul kezd a
beszédét): Magyarul kívánja megmagyarázni,
miért szólalnak fel a horvátok az indémnitás föl-
ött megindult vitában. Kötelességük, hogy a kor-
mány iránt való bizalmatlanságukat okát megma-
gyarazzák. (Horvátul folytatja.)

Muzsa Gyula: Magyarul beszéljen!
Bauer Antal: Nem tudok olyan jól magya-
rul, hogy hosszabb beszédet mondhatnék. (Hor-
vátul folytatja.) Nem fogadja el az indém-
nitásról szóló törvényjavaslatot.

Nr. 2. Wekerle ellensége

Novoszel Mátyás (horvátul beszél).
Elnök: Figyelmezteti, hogy ne használjon
közjogellenes kifejezéseket. Ne mondja azt, hogy
Magyarország és Horvátország két

Eber Antal: Szemérmertlenség, hogy
közösségben él.

Eber Antal: Szemérmertlenség, hogy
így beszélnek!

Novoszel Mátyás (horvátul folytatja be-
szédét.)
Elnök (csenget.)
Novoszel Mátyás (tovább beszél.)
Muzsa Gyula: Hallod, hogy csengettek.
Ajj meg! (Derűtség.)

Elnök: A képviselő ur azt mondotta, hogy
Wekerle multkor mondott beszédére nem mond-
hatja, hogy az: becsületes politika. Ez olyan su-
lyos megsértése a parlamenti illemnek és a ház-
szabályoknak, hogy a képviselő urtól megvonom
a szót. (Helyeslés a baloldalon. Nagy zaj a hor-
vátok soraiban.)

Nr. 3. és 4.

Pinterovics Antal (horvátul beszél):
Hosszasan fejtegeti a horvátoknak a kormány-
nyal szemben való álláspontjának okait. Előbb
Bánffy, majd *Wekerle* beszédével polemizál. Nem
fogadja el a törvényjavaslatot.

Brlics *Vratoszláv* (horvátul beszél).
Elnök: A képviselő ur azt mondta, hogy a
kormány sérti a törvényeket. Ilyeneket nem
szabad mondania! (Igaz! balfelől.)

Brlics *Vratoszláv* (horvátul): Folytatja
a beszédét.

Elnök figyelmezteti a szónokot, térjen a
tárgyra. (Helyeslés.)

Brlics *Vratoszláv* (horvátul): Beszél az
általános választói jogról.

Elnök: Az általános választói jog kérdése
nem tartozik ide. Tessék a tárgynál maradni.

Brlics *Vratoszláv* (horvátul): Befejezi a
beszédét azzal, hogy a törvényjavaslatot nem fo-
gadja el.

Nr. 5. Leültették!

Lorkovics Iván (horvát nyelven be-
szél): Az indémnitási törvényjavaslat tárgya-
lása során rátér a kiegyezésre.

Elnök: Kérem, most nem a kiegyezés tár-
gyalása van soron.

Lorkovics Iván: Folytatja beszédét horvát
nyelven.

Elnök: Másodizben figyelmeztetem, hogy
maradjon a tárgynál.

Lorkovics Iván: Tovább beszél horvátul a
vasuti szolgáltatási pragmatikáról.

Elnök: Minthogy a képviselő ur folyton el-
tér a tárgytól, megvonom tőle a szót!

Lorkovics Iván (leül): Zsivió! szloboda
govora! (Nagy zaj a horvátok soraiban.)

Nr. 6. Miniszter tárca és becsület nélkül

Lukinics Ödön (horvátul beszél):
Hosszasan szól az indémnitás ellen, befejezi az-
zal, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Elnök: A képviselő ur beszédében, mint ér-
tesülök, azt mondotta, hogy nem szavazza meg
az indémnitást annak a kabinetnek, amelyben
egy férfi ül tárca és becsületszó nél-
(Óriási zaj.)

Felkiáltások: Gazember disznó!
Günther Antal igazságügyminiszter: Pffuj,
pffuj! Ilyen neveletlenség!

Elnök: A képviselő urat ezért a kifejezé-
sért rendreutasítom és kérem a Házat, ki-
vánja-e, hogy a sértő képviselőt jegyző-
könyvi megrovásban részesítsük.
(Élénk helyeslés.)

Elnök kimondja a határozatot.

Csak magyarul a házszabályokhoz!

Lorkovics Iván (magyarul): A házszabá-
lyokhoz kérek szót.

Elnök: Melyik szakaszhoz?

Lorkovics Iván: A 215. szakaszhoz.

Elnök: Melyik pontjához?

Lorkovics Iván többet már nem tud magya-
rul, az elnök kérdését sem érti meg. A képvise-
lők minden oldalról kiáltják feléje:

— Beszélj már!

— Ne társd a szádát!

Lorkovics Iván: Horvátul jelenti be, hogy
a 215. szakasz B) pontjához akar szólni.

Hédervári Lehel (közbekiált): Személyes
kérdésben kíván beszélni!

Elnök: A képviselő ur a házszabályokhoz
szólhat, mert ahhoz joga megvan, de lehetet-
len, hogy olyan nyelven beszéljen, a
melyet az elnök nem ért. A házszabá-
lyokhoz csak magyarul beszélhet.
(Nagy lármá kerekedik.)

Felkiáltások: Nem lehet obstruálni!

— Éljen az elnök!

Tovább obstruálnak

Ilics *Gedeon*, *Banjanin* *Ferenc* és *Vinkovics*
Bozsó obstruáltak tovább. Valamennyien kijelen-
tették, hogy a törvényjavaslatot nem fogadják el.
Az ülés három órakor végződik.

Az udvarhelyi darabont-alispán. Ud-
varhely vármegyéből küldöttség járt ma a bel-
ügyminiszternél. A küldöttség a kormány támo-
gatását kérte, hogy a közeledő tisztújításon egy-
szer és mindenkorra lerázhassa a vármegye nya-
káról *Damokos* Andort, a darabont-alispánt. *Da-
mokos* régebben a megyei pénzügyi körök ki-
derült szabálytalanságok miatt ezer korona pénz-
bírósággal sújtották, de a függetlenségi főispán-
nal, *Ugron* Ákossal szövetséget hatvanhetesek
mindent elkövetnek *Damokos* megmentése érde-

kében. Az alispán nagy szolgálatot tett nekik, mikor ravaszul és erőszakkal installálta a Fejérváry-kormány főispánját. A mentési akció azonban aligha sikerül. A megye függetlenségi közönsége mindent elkövet, hogy a régi rendszer maradványait kitakarítsa a vármegyházáról.

A szent közösség

Auersperg herceg az önálló hadseregért

Beck miniszterelnök a hadsereg egységéért

Beck báró osztrák miniszterelnök ma ismét tömjént égetett a szent közösségnek. A kiegyezési bizottság mai ülésén a főlakáj mindenre képes aláztatával sikra szállt a katonai felségjogok érinthetlenségével és az osztrák-magyar kapocs szétörhetetlenségének elméletét hirdette. Az alkalmat e valómásra Auersperg hercegnek, a német agráriusok vezérének tegnapi támadása szolgálta, amelyet a közös vámtérület és a hadsereg közössége ellen intézett. Auersperg Ausztria-Magyarországnak rögtönös szétválását és a külön osztrák hadsereg fölállítását követelte, ez okból a kiegyezést sem fogadta el. Ezek a szavak — bár az osztrák agráriusoknak önző politikája eléggé ismeretes — őszinték és becsületesek. Ha Magyarországnak ma igazi függetlenségi pártja lenne, tapsolni kellene az ilyen beszédnek. A szétválasztási törekvéseknek Ausztriában való erősödése csak a magyar nemzeti önállóság malmára hajtja a vizet. Tudja ezt Beck báró is és azért sietett védelmére a megtámadott közös ügynek.

Az osztrák kiegyezési bizottság mai ülésén Beck miniszterelnök élesen elítélte Auersperg herceg állásfoglalását. Teljes határozottsággal fordult a hadsereg kettéválasztásának gondolata ellen és azt mondta, hogy a katonai kérdések nem tartoznak a kiegyezéshez, mert a hadügyek legnagyobb része a korona számára fentartott jogok körébe esik. Ő is kívánja, hogy a katonai kérdéseket a hadsereg egységének szellemében tisztázzák. Az aktuális katonai kérdések szerves összefüggésben vannak azokkal a megállapodásokkal, amelyek a korona és a magyar koalíció között létesültek. Nincs abban a helyzetben, hogy e megállapodásokat közölje. Az osztrák kormány működése odairányul, hogy a közönségek dolgában rendet és világosságot teremtsen. A parlamentnek a kiegyezés dolgában színt kell vallania. Igen vagy nem. A parlamentnek joga van nem-et mondania. De ez nem volna helyes, mert a helyzet, ami ebből keletkeznék, hadiállapotot jelentene az egész vonalon. A kiegyezés mindenesetre jobb, mint az az állapot, ami bekövetkeznék, ha semmiféle megegyezés nem volna.

Föl kellene habórodnunk az osztrák miniszterelnök beszédén, amely a chlopyi soha új garnirunggal való föltalálása, de hiszen maga Wekerle és a függetlenségi párt is elfogadta a hadsereg egységének és a megmerevített katonai felségjogoknak ősi osztrák elméletét. Sőt a gyakorlatban az ő türelmes elnézésük mellett és beleegyezésükkel folyik az utálatos germanizálás. Beck azt ígéri, hogy rendet és világosságot fog teremteni a hadsereg dolgában. Rend és világosság alatt mi csak a hadsereg teljes szétválasztását érthetjük. E nélkül sohase lesz rend, ha ugyan a nép türelmét még sokáig nem kamatoztatják a címzetes negyvennyolcasok, akik Becknél és Schönaichnál százszor veszedelmesebbek, mert árulásukkal új támasztékot adtak a hatvanhét dűledező alkotmány alá.

Fonják a szájkosarat!

Tanácskoznak Kossuthnál Wekerle harci kedvben

Alszik a 48-as párt

Féltik a mandátumot

Leszerelnek a horvátok

A házszabályrevízió már a küszöbön van. Mikor Tisza István gróf, nyilván Bécs parancsára, előállott azzal a tervvel, hogy a házszabályokat módosítani kell, a mai függetlenségi többség tiltakozott ez ellen a legélesebben. És éppen a házszabályok erőteljes, becsületes védelmének köszönheti a függetlenségi párt, hogy a képviselőház számban legnagyobb pártjává emelkedett.

Ha mindezt elgondoljuk, szinte lehetetlenek kell mondanunk azt az ostoba és veszedelmes tervet, ami a kormányt s a 48-as mamelukokat foglalkoztatja. *A házszabályokat akarják módosítani!* Semmivel se különb dolog ez Tisza István bukott kísérletezésénél. Sőt sokkal súlyosabb, mert ezáltal a függetlenségi pártot akarják fölhasználni arra, amit a szabadelvűpárt nem tudott végrehajtani. A horvátok valóban fölháborító obstrukcióját akarja Wekerle ürügyül fölhasználni a házszabályok lerombolására. Pedig egészen másról van itt szó: a kiegyezésről, a kvótaemeléssel, az ujonclétszám tetemes emeléséről, husz millió új katonai tulkövetelésről s a jó ég tudja, még mi egyébről. *A házszabályrevíziót ezek érdekében rendelle meg a császár, s a miniszterelnök rajta is van, hogy ezt a bűnös tervet megvalósítsa.* Egy pár nagyszáju függetlenségi — ezek között Barabás Béla is! — hanyatt-homlok követi Wekerlét a házszabálymódosításra irányuló kampányban. Elismerjük, hogy a horvátok vakmerő és hazaelles eljárását túrni nem lehet; meg kell őket fékezni, de nem egyetlen alkotmánybiztosítékunk lerombolása árán. Mert amit ma ostornak használunk föl mi a horvátok ellen, azt holnap egy Fejérváry-uralom igénybeveheti ellenünk. A bécsi kamarilla pedig gyalázatos természetű, szándékai mindig gonoszak. Abban a percben, mikor Kossuth, Apponyi, Andrássy s a többi miniszter nem tudja végrehajtani az udvar parancsát, — felrobbanják őket. Kristóffyok pedig mindig fognak akadni.

A házszabályokon rést ütni nem szabad. Nem engedi a nemzet, melynek — alkotmányos uton — valóban nincs más eszköze jogai megvédelmezésére. Se Wekerle, se Barabás, se Rakovszky ne bátorkodjanak hozzányulni ehhez a testamentumhoz. Halljuk különben, hogy nagy alakoskodás készül e csiny körül. A kormány nem vallja be, hogy tehetetlen a horvátokkal szemben s obstrukciójukat házszabálymódosítással akarja megtörni. Csak egy új paragrafust akarnak besikkasztani a házszabályokba, a mi azonban — szerintük — nem fogja sérteni a házszabályokat. Ez a paragrafus az elnököt oly széleskörű joggal ruházná föl, melyhez becsületes magyar ember soha se járulhat. *Az elnököt arra akarják fölhatalmazni, hogy az ülések idejét és tartamát ő állapíthassa meg.* Ez százszor több a parallelüléssel, ami miatt tudvalevően Apponyi kilépett a szabadelvűpártból. Ez a parlament egész szabadságának kiszolgáltatása az elnök kezébe. Nem, olyan elnök még nem született, akire ezt a nagy jogot bátran rábízhatná a nemzet! Talán Rakovszky István kezébe adjunk ekkora hatalmat? Micsoda badarság ez, még csak gondolatnak is?

A kormány végezzen a horvátokkal, ez kötelessége. De a házszabályokat ne bántsa, mert tervbevett módosításaival két nap alatt akár az egész országot el lehetne adni Ausz-

triának. Ha győnge a kormány a császár kívánságaival szemben, ám vonja le a konzekvenciákat. De ne akarja tönkre silányítani a nemzet egyetlen, küzdelmes viharokon át megmaradt várát: a házszabályt, — mert ennek megvédelmezésére sorakozni fog az egész nemzet elszánt közvéleménye.

Értekezlet a Házban

A képviselőház mai ülésén is folytatták a horvátok a jogosulatlan obstrukciójukat. Ez anynyira fölháborította a képviselőket, hogy Barabás Béla hívására sürgős értekezletre vonultak a jegyzői szobába tanácskozni a követendő eljárásról. Néhány alkotmánypárti képviselő kivételével csupa függetlenségiiek jelentek meg. A kormányt Wekerle és Apponyi képviselték.

Barabás Béla előadta, hogy a horvátok megakasztják a parlament működését s ezen a türelmetlen állapoton sürgősen segíteni kell. Kijelenti, hogy tiltakozik minden házszabályrevízió ellen, de kel módot találni arra, hogy a horvátok merényletét ártalmatlanná tegyék.

Polónyi Géza szerint mielőtt bármiféle konkrét javaslatot fölvetnének, meg kell tudni, hogy van-e a kormánynak valami oly programmszerű előterjesztése?

Farkasházy Zsigmond: Egyetlen olyan alkotmánygaranciánk a házszabály, amelybe beleszólása senkinek sincs a képviselőházon kívül. Ezt tehát meg kell óvni. Olyan megállapodás kellene, hogy a horvátok csak beszédük elejét mondassák el horvátul, de a beszédet magyarul kell folytatniok.

Bizony Ákos tiltakozik minden házszabályrevízió ellen.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A kormány már több ízben foglalkozott a horvátok eljárásával és határozatot eddig csupán azért nem hozott, mert Kossuth, Andrássy és Justh Gyula beteg. De ma délután Kossuth lakásán a kormány tanácskozást tart a horvát ügyben s részt vesz e tárgyalásban Justh Gyula is, mint a Ház elnöke. Kijelenti, hogy a házszabályrevízióról nincs szó, mert a házszabály integritásának megóvását nemzeti szempontból szükségesnek tartják. De módot kell találni arra, hogy idegen törekvésekkel szemben biztossítsák a parlament munkásságát. A horvátokkal szemben követendő eljárásról a megállapodást a koalíciós pártok értekezletei elé fogják terjeszteni.

Barabás Béla újra hangoztatja, hogy minden házszabályrevízió ellen tiltakozik.

Teleki Arvéd gróf a szerb patriárka választásáról tett még kérdést.

Apponyi Albert gróf azt felelte, hogy a szerb patriárka választása dolgában végre fogja hajtani a szerb egyházi kongresszus határozatait.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Minisztertanács

Kossuth lakásán

A horvát obstrukciónak a kormány mindenképpen végét akarja szakítani s ez pompás alkalomnak kínálkozik arra, hogy nyélbeüssék a házszabályrevízió tervét, ami már a nyáron fölmerült. Akkor Kossuth Ferenc miniszter penditette meg az eszmét a függetlenségi pártkörben, de heves ellenzésre talált minden oldalról. Most akarják

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

KESERÜVIZ

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljese-
sen rendbe hozza.
Kapható minden árt,
kis és nagy üvegekben

hát becsempészni ezt a veszedelmet. E tárgyban a miniszterek és a Ház elnöksége értekeztek ma este *Kossuth* Ferenc lakásán. Félhivatalosan a következőket jelentik a konferenciáról:

Félhivatalos vallomás

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter lakásán ma délután a délelőtti parlamenti tanácskozáskból is kifolyólag értekezletre gyűltek össze a kormány jelenleg Budapesten időző tagjai *Wekerle* miniszterelnökkel az élükön, azonkívül a képviselőház két alelnöke az elnökség képviselőjében. *Justh* Gyula, a Ház elnöke, betegsége miatt nem jelenhetett meg. Az értekezleten történt megállapodásokról részletes tudósítást nem adtak ki, hanem a mai tanácskozáson felmerült dolgok még további *pártközi megbeszélések tárgyát fogják képezni.*

Készül a szájkosár

A tanácskozás pontosan, délután öt órakor kezdődött. Jelen oltak: *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Kossuth* Ferenc, *Apponyi* Albert gróf, *Andrássy* Gyula gróf, *Günther* Antal, *Darányi* Ignác, *Jekelfalussy* Lajos és *Josipovich* Géza horvát miniszter, továbbá *Rakovszky* István és *Návay* Lajos alelnökök. *Zichy* Aladár gróf, a király személye körüli miniszter távolmaradt.

Wekerle Sándor miniszterelnök vezette be a tárgyalást. Rámutatott a horvát obstrukcióra és kifejtette, hogy ez az állapot, mely ismétlődése a nyáron lefolyt horvát obstrukciónak, türelmetlen és nemzeti szempontból káros, veszedelmes. Nem lehet tovább tétlenül nézni Supilóék garázdálkodását, megköveteli a parlament tekintélye, hogy a horvátok akciójának gátat vessen a kabinet. Szerinte a házszabályok rideg és erőlyes kezelésével kell segíteni a bajon, de szükségesnek látná az elnöki hatáskör bővítését.

Egy közbevetett kérdésre kifejtette ezután a miniszterelnök, hogy az elnököt kivételes hatalommal kell felruházni — parlamenti határozat alapján. Ez az új rendelkezés azonban csak az adott helyzetre vonatkozik, precedensül a jövőre nem szolgálhat.

Aggodalom, óvatosság

Szóba került ezután a parallel-ülések dolga. Itt *Apponyi* Albert gróf kijelentette, hogy ő ellenzi a délelőtti és délutáni ülések tervét, ezért hagyta oda annak idején a szabadelvűpártot, most se fogadhatja el. Elismeri, hogy erőlyesen kell a horvátok ellen fellépni, de óvatosan és törvényesen.

Kossuth Ferenc a házszabályok nyílt módosítását ajánlotta, viszont a belügyminiszter arra intette a kormányt, hogy a kérdést óvatosan kell kezelni.

A katonaminiszter *Jekelfalussy* és *Josipovich* nem szóltak a dologhoz, ellenben *Rakovszky* és *Návay* nyilatkoztak. *Rakovszky* a kiméltlen föllépés mellett van, szívesen tart napjában két, ha kell, három ülést is. Ő bírja — csak bírják a horvátok is. A tanácskozásban, mely háromnegyed hét óráig tartott, egyöntetű megállapodás történt, de végleges döntés nem. A kérdés pártközi megvitatás alá kerül s csak ezután kerül az ügy a parlament elé.

A miniszterek, miután *Rakovszky* és *Návay* eltávoztak, még együtt maradtak és kormányügyek fölött tanácskoztak. A konferencia eredményéről azonnal értesítették a betegen fekvő *Justh* Gyula elnököt.

Puhulnak a horvátok

Ugy látszik, a horvátok megijedtek a házszabályrevízió hírére, legalább erre enged következtetni az a kitünő forrásból érkező hír, hogy az obstrukció holnap előreláthatólag véget ér. A nemzetiségi párti képviselők közül alig

szóal már fel valaki, a horvátok közül azonban már csak néhány képviselő fog felszólalni, kiket a holnap délelőtti tartandó értekezlet fog kijelölni. A házszabályok újabb alkalmazása rendkívül elkeserítette a horvát képviselőket. Általában hangoztatják, hogy amidőn ők a képviselőházban horvát nyelven szót emelnek, nemcsak jogukkal élnek, hanem kötelességüket is teljesítik, mert a horvát országgyűlés szünetelvény, nem volt alkalmuk állásponjtjukat ott kifejezni. A szigort, melyet velük szemben alkalmaznak, elhibázottnak tartják; ezt csak azok helyeseltetik, — mondják, — akik a horvát nép gondolkodását nem ismerik. A horvátok különben holnap reggel értekezletet tartanak és e kérdéssel is fognak foglalkozni.

Ez több a soknál! Mondják a Royal-Klubban

A tervbevett házszabályszigorításról sok szó esett ma a függetlenségi pártkörben. Tartózkodóan fogadták *Wekerle* tervét, mert attól félnék, hogy a házszabálmódosítást esetleg ellenük fogják majd kihasználni. Különben pedig nincs inyükre a függetlenségi mamelukoknak az egész dolog: kiegyezés, kvótaemelés és most tetejébe a házszabályrevízió, — ez több a soknál! — mondogatják.

A pártkérdés még nincs elintézve. *Kossuth* beteg, s amíg ő nem épül föl, a pártot nem hívják össze konferenciára. Tegnap az intéző-bizottság úgy határozott, hogy nem mondja ki a pártkérdést, csak azt teszi kötelezővé, hogy a párt tagjainak nem szabad a kiegyezés ellen szavazni.

Vázsonyi nyilatkozata Tiszából — Visontai

A házszabályrevízióról *A Hír* munkatársa ma beszélgetett *Vázsonyi* Vilmos képviselővel, aki a következőket mondta:

— Nem hiszek a házszabályok szigorításában. Ez a friccolitás tathajtása volna. Végére is elég annyi a jóból, hogy a koalíció rosszabb kiegyezést kötött, mint a szabadelvűpárt, főlemeli a kvótát, amire a szabadelvűpárt sem lett volna képes. De létesülésének alapját talán még sem felejtheti el a koalíció. Azért alakult, hogy meggátolja a házszabályok szigorítását. Most ezt is elfelejtették? Lehetetlen! Ez az ország nem azért szenvedett, küzködött, hogy *Tisza* István *Visontai* Somára magyarsítsa nevét.

Ez a nyilatkozat csupa színigazság. Mi is valljuk, hogy a koalíció nem bánthatja a házszabályt. Ez nemcsak bűn volna a nemzet ellen, hanem erkölestelenség is, mely fölruhá a szövetszert pártok létalapját.

Függetlenségi győzelem Marostordában. A vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok választásánál huszonkilenc kerület közül huszonnégy kerületben a függetlenségi párt győzött. A megválasztott függetlenségi bizottsági tagok száma hatvanegy. Ezzel szemben a régi rezsim jelöltjei közül husz jelölt győzött. Az utóbbiak ellen felebbezést nyújtottak be azon a címen, hogy az autonóm-párt több szavazócédulát adott le, mint a hányan leszvaztak. *Erősd* Sándor főjegyző is ily módon került a bizottságba. *Nagy* József felfüggesztett elispán és még több autonomista kibuktak.

Nincs megegyezés Szerbiával. Bécsből táviratozzák: A kereskedelmi szerződéses tárgyalások a Balkán-államokkal felette kritikusan pontra jutottak s ezért a magyar kormány az utóbbi napokban olyképpen módosította állásponjtját, hogy nem ellenzi többé az élömarha behozatalát Szerbiából, ha ennek fejében a belgrádi kormány a monarchia követelését teljesíti. A szerb kereskedelmi szerződés megkötése azonban így is kizártnak látszik, mert a *Pasic*-kormány a kérdéses koncessziókra nem hajlandó.

Vesszőzés, homoszexualitás, halálbüntetés. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma ülést tartott, amelyen a büntető novellát tárgyalta. *Simonyi-Semadam* Sándor a gyermekekkel szemben nagyobb szigort tart kívánatosnak, így a vesszőzést és egyéb testi fenytöket. Mindennél többet ér öt, tíz, tizenöt, esetleg huszonöt botütés. *Bakonyi* Samu a halálbüntetés eltörlését, a fegyház és börtön közt való különbség megszüntetését óhajtaná. A törvénytelenül követelt adók és ujonok beszédét büncselekménynek minösitené. Büntetni kell azt is, aki homoszexualitásra nyújt alkalmat. *Nagy* Emil a csalás kérdésének rendezését kéri. Ha valaki ma félig megbukik, család bukás, ha egészen, akkor nem család bukó. *Holló* Lajos tiltakozik a botbüntetés ellen. *Günther* miniszter fölvilágosításai után a javaslatot általánosságban elfogadta. Azután megkezdtek a részletes tárgyalást, melynek során a második szakaszig jutottak el.

Önálló horvát állam. Ezt az örületet hirdette a megvadult horvátoknak *Frank* József, *Elegovics* és *Starcevic* Mile azon a kongresszuson, amelyet a *Starcevic*-párt ma Zágrábban tartott. Két határozati javaslatot hoztak; az egyikben kifejezésre juttatják a párt programját: az összes horvát területeknek a Habsburgmonarchia keretében önálló állammá való egyesítését, a másikban bizalmat szavaztak a mostani pártvezetőségnek. A *Starcevic*-pártiak tehát nyíltan hirdetik és vallják továbbra is a magyar állam egységébe ütközö hazaáruló törekvésüket s ez ellen nincs szava a báni kormánynak. A legudarabb merénylet ez, amely nemcsak Magyarország, hanem Ausztria területi integritása és állampolitikája ellen tör.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), védköpiés, tüdő-meszesítés, kitünő eredménnyel gyógyíthatnak új gyógymódotokkal, inhalációkkal és szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.

Rendelés 11-12. 2-4-ig.

Vidéki részvényesek figyelmébe!

Vidéki takarékpénztári és bármilyen részvényeket megbízásból vásárol és ez irányban készségesen ad felvilágosítást szakember. Szíves ajánlatok „RÉSZVÉNY” jellege alatt ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magaselőlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közeli, nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

NŐI FEHÉRNEMŰEK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig az áruházam előcsarnokában megtekinthetők. Minden darabon a legolcsóbb szabott ár látható.

KERTESZ PÁL, Rákóczi-ut 40.

A Népsinházzal szemben.

Telefon 46-79. Szigoruan szabott árak.

GALOPP A MÁSVILÁGRA

Alag II. Hadseregi akadályverseny. Táv. kb. 5000 mét. 2000 K. a győztesnek, 600 K. a másodiknak, 400 K. a harmadiknak, 200 K. a negyediknek. Tiszteletdíj az első három lovasnak. Első Wnuczka (lov. Sibrik), második Ogländer. Futottak még: Runaway Girl II. (lov. Békéssy), mely a vizes ároknál elbukott, de baj nem történt és Gosse (lovagolta Kvassay Károly huszárnadnagy), mely a köfalnál elbukott és ló és lovas nyakát szegte. Tot.: 10 : 32. Helyre: 20 : 30

AZ ALAGI HALÁLVERSENY

Az alagi versenypályán ma egy huszéves, gyerekarcu huszárnadnagy lebukott a lováról és egy köfal élén, amelyet akadálynak állítottak föl, holtra zuzta magát. Melleg, piros vér festette be a gyepet, a ló kiadta páráját, a közönség rémülten futott össze a katasztrófa helyén és a pályaorvos sápadt arccal emelte föl Kvassay Károly élettelen testét. A halott arcának finom, leányos vonásain a pillanatnyi haláltusának nyoma se tükröződött, csak kék szemek szelid fénye tört meg és vér szivárgott a megrepedt koponyából. Ez volt az alagi versenymeeting mai, harmadik napjának a megrendítő szenzációja. Egy ifju, virágzó életet követelt áldozatul egy megmagyarázhatatlan urlovas-szeszély s mindjárt hozzátéhetjük: az a megbocsáthatatlan könnyelműség, amelylyel a nyaktörő akadályversenyek veszedelmeit a versenyintézőség elnézi és megtűri. Kvassay Károly vére, mely a hideg őszi délutánon ott fagyott meg az alagi gyepen, súlyosan vádolja a fiatalos megdöglőtlenséget és a nagyuri nembánomságot egyaránt. A boldogtalan kis huszárnadnagy az életével fizetett egy bravurért; barátai figyelmeztetése ellenére ült egy rossz formájú lóra, amely nem tudott megküzdeni a köfal-akadályval és gazdájával az utolsó, végzetes futamba nyargalt. Kvassay Károly igen előkelő család sarja. Atyja, a nemrég politikai szerepet játszott Kvassay István, elnöke a konstantinápolyi konzuli bíróságnak. A fiu egy év előtt végezte a középiskolát a Ferenc József-intézetben, ahol kitűnően tett érettségi. Azután önkéntesnek állt be a tizenegyes huszárokhoz; tetszett neki a katonai élet, bentmaradt huszárnak. Próbaszolgálatra Győrbe osztották be, ahonnan a múlt hónap huszadikán a szombathelyi tiszti lovagló tanfolyamba vezényelték. A kurzusnak ő volt egyik legjobb lovasa. Bajtársai fájó szívvel siratják a huszárvirtus áldozatát.

A katasztrófa előtt

Huszárvirtus!

A halálos szerencsétlenség a második futamban történt. Ott lovat nyergeltek fel a végzetes versenyben: Wnuczka (Sibrik), Csingilingi (Pálffy), Runaway Girl (Békéssy), Ogländer (Eltz) és Gosse (Kvassay). A lovasok mind katonatisztek voltak, mert a verseny feltételei szerint csak ők lovagolhattak. Kvassay Károly gróf Merweldt M. huszárszázados Gosse-jét vállalta el, mely már a próbaugránál is igen rossz benyomást keltett a sörényeken való járatlanságával. Néhány katonatiszt figyelmeztette is Kvassayt, hogy baj lesz abból, ha ezzel a rossz képességű telivérrel ilyen súlyos feladatra vállalkozik, de Kvassay mosolyogva így szólt:

— Hát hiszen huszár vagyok, vagy mi a szósz!

Egy ismert sportsman még a verseny megkezdése előtt éppen Gosse-ra célozva, így szólt:

— Igazán, nagyfokú lelkiismeretlenség kell ehhez, hogy ilyen ötvenforintos rossz gébékre ráültetnek egy egészen fiatal embert. Százat te-

szek egy ellen, hogy ez a dög nem megy keresztül a pályán.

Lóháton a halálba

A végzetes köfal

Igy is történt. Start után Wnuczka vezette a mezőnyt Runaway Girl és Csingilingi előtt, míg Gosse a negyedik helyen galoppozott Ogländer előtt. Az angol ugrásnál Runaway Girl megbottlott és lovasa Békéssy főhadnagy lefordult róla, de csakhamar ismét nyeregbe pattant és a messze száguldó mezőny után lovagolt. Ekkor ért a négy telivér a legveszedelmesebb ugráshoz, a köfalhoz. Három ló szerencsésen keresztül is jutott rajta, de Gosse megbottlott és felbukott. Kvassay kifordult a nyeregből és fejével a köfalnak esett. Rendkívül súlyos bukás volt ez. A szerencsétlen fiatalember koponyacsont-törést szenvedett, azonfelül a végtagjában fetrengő ló állon is rugta.

A tribünök közönsége az első pillanatban nem tulajdonított a bukásnak különös jelentőséget, de amikor látták, hogy sem a lovas, sem a ló nem kel fel többet, szörnyű izgatottság veti erőt a közönségen. Közben véget ért a futam és nagy tömegekben siettek ki a szerencsétlenség színhelyére. Ezalatt a készenlétben álló mentőkocsin dr. Cseresnyés pályaorvos már a helyszínre sietett, ahol borzalmas látvány tárult eléje. Lovas és ló egymás mellett feküdtek a köfal tövében élettelenül. Kvassay még hörögött, amikor az orvos odaért. A doktor két éteri-injekciót alkalmazott hirtelenében, de mindhiába, az ifju urlovas rövid haláltusa után meghalt. A ló nyakát szegve, szintén élettelenül terült el a földön.

Gyászkiiséret a mázsálóig

Beföldték a holttestet . . .

Kvassayt, akinek arca halálában is leányosan üde és változatlan maradt, csak a koponyáját öntötte el a vér, néhány pályamunkás a mentőkocsiba emelte, mely lassu léptekkel megindult a halott katonatiszttel a mázsáló felé. A kocsit ekkor már rengeteg ember állotta körül, akik megdöbbenve értesültek a katasztrófáról. A holttestet a mázsáló egy mellékszobájába helyezték el és letakarták katonaköpenyével. Hollós, a ló tréner, átadta Magyar Elek szövetkezeti titkárnak az elhunyt urlovas pénztárcáját, amelyet, mielőtt lóra szállt, rábizott megőrzés végett. Tizenöt darab ötvenkoronás volt benne, néhány levél és egy fénykép.

A katasztrófáról az Urlovas Szövetkezet megbízásából báró Harlányi Andor táviratilag értesítette az elhunyt édesatyját.

A holttestet a versenyek lezajlása után be szállították a dunakeszi halottasházba; itt marad a család további intézkedéseig. Valószínű, hogy Eörszentmiklóásra fogják szállítani, a család birtokára, ahol a Kvassayak családi sírboltja van.

A Lovaregylet elnöke

a katasztrófáról

Gróf Batthyány Elemér, a Lovaregylet elnöke, aki jelen volt a versenyterén, a halálos szerencsétlenségnél. A Hír munkatársa előtt a következőleg nyilatkozott a katasztrófáról:

— Amikor a bukást láttam, azt hittem, hogy nem lesz súlyosabb követke-

ménye, mert a verseny irama meglehetősen hosszú volt, azonfelül a pálya is puha és homokos. A következmények azonban, fájdalom, rácafoltak. Ugy látszik, hogy a szerencsétlen fiatalember fejével a köfalnak bukott és ez okozta halálát.

— Nem gondolja, elnök ur, — kérdezte munkatársunk, hogy az ilyen veszélyes akadályokat egyszer és mindenkorra ki kellene küszöbölni?

— A mi akadályaink, beleszámítva a köfalat is — mondotta Batthyány — nem olyan nehezek, mint azt a laikus közönség hiszi. A külföldi akadálypályákhoz irányítva igen enyhék. Ez azonban természetesen nem zárja ki a veszély lehetőségét, aminek szomorú bizonyossága a mai megrendítő katasztrófa is.

A bajtársak gyászja

Beszélgetés egy huszártiszttel

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Szombathely, november 7.

A Hír munkatársa ma este beszélgetést folytatott báró Rohonczy Ödön szombathelyi huszártiszttel, aki a kaszárnyában ügyeletes szolgálatot teljesített. Az ezrednél még nem tudtak semmit a katasztrófáról; A Hír munkatársának közléséből értesültek róla.

— Borzasztóan megrendít bennünket ez a hír, — mondotta Rohonczy. Ez-ideig még semmiféle jelentést nem kaptunk; A Hír révén értesülünk szegény bajtársunk szörnyű sorsáról. Kvassayt mindnyájan szívből szerettük, mert hűséges barát volt, romlatlan kedélyű fiu, pompás katona és még jobb lovas. A keddi versenyek után hazajött Szombathelyre és boldogan beszélt, hogy Korhely nevű lóval versenyt nyert. Tegnap este utazott el ismét Alagra.

— Olyan boldog vagyok, mondotta tegnap a tiszt ebédlőben, hogy Alagon lovagolhatok. Csütörtökön is néhány jó lovat ülök és azt hiszem ismét nyerek.

— Nagyon bizott szegény ahhoz, hogy az utolsó futamot megnyeri saját lovával Lady Russel-el. Csupaszu arcu, nagyon szép fiu volt, egészen leányos külsejű; bajusza alig serkedezett. Szívvel-lélekkel huszár volt és rajongott a versenylovaglásért.

Szegény kis leányaren hadnagy . . . Reménye nem teljesült. Amikor Lady Russel futhatott volna, ő már ott feküdt kiterítve a mázsálóban . . .

A gyilkos gátversenyek

Komoly szó az urlovasokhoz

Alagon egyébként ez a harmadik halálos szerencsétlenség. Az első áldozat gróf Bavaronszky volt, aki egy sikversenyben bukott le lováról. A szerencsétlen urlovas lába megakadt a kengyelben és a ló több száz méteren keresztül száguldva hurcolta magával, míg a gróf feje beleütődött egy oszlopba és szörnyen halt. Benisskó főhadnagy ugyancsak az alagi pályán egy akadályversenyben lebukott Ucalegon nevű lováról és másnap a kórházban behalt sérüléseibe. Folbert főhadnagy is, az ismert urlovas, aki a kassai versenyterén halt meg, szintén akadályversenyben bukott le lováról.

Ezek után teljes joggal kérjük az Urlovas Szövetkezet versenyintézőségét: mi szükség van ezekre az életveszélyes versenyekre? A budapesti pályán eltörölték a gát és akadályversenyt — meglehet azok nélkül Alag is. Elvégre nem feltétlenül szükséges, hogy az ugynevezett telivértenyésztés emelése időnként jobb sorsra érdemes emberek életét követelje áldozatul. A sport nálunk már ugyanis réges-régen másodrangú kérdés. Tisztán üzleti alapon áll ma a versenyügy — azzá tette a sportsmanok és istállótulajdonosok nagy része. A totalizátort igénybe veszi a közönség sikversenyben is, megkapja a maga busás percentjeit ezekben is a szövetkezet. Minek hát az akadályversenyek, ha kiszípolyozható a közönség a

sikversenyekben is? Az pedig igazán hallatlan, hogy micsoda lóanyagot gyűjt startjához egy-egy akadályverseny. Egy jóra való zoké inzulturnak venné egy istállótulajdonostól, ha olyan ló lovaglásával kínálta meg, mint amilyenek Alagon átlagosan sánták közt futnak. Beteg, letört, ki-mustrált dögök próbálnak itt szerencsét. Szinte csoda, hogy nap-nap után nem történik nagyobb baj.

Ami odakiúnt történik az már büntény és *rendőri beavatkozást igényel*. A múlt versenynapon a Geist-istálló starthoz állítja Tortát, melyről professzionátusoknak az volt a véleménye, hogy nem megy keresztül a pályán, olyan gyakorlatlan még az ugrásban. És Geist mégis felkéri báró Elzet, hogy vállalja el a ló lovaglását, holott tudnia kellett, hogy az adott esetben életével játszik a lovas.

A dunakeszi halottaskamra ma esti vendége, a leányarcu, szép fiatal huszártiszt, örökre néma ajkai hangos vádra nyílnak. Vádlo szavát kell, hogy meghallják a zokéklub kipárnázott ajtó mögött is . . .

Az áldozat családja

Kvassay Károly fia Kvassay Istvánnak, a konstantinápolyi legfőbb konzuli bíróság elnökének, aki a darabontkorszakban békeközvetítőként jelentkezett a vezérő bizottság és Fejérváryék között. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterrel szintén rokonságban áll a Kvassay-család, melynek egyik tagja, ifj. Kvassay István, a szerencsétlen véget ért hadnagy testvérbátyja Mosztárban a bosnyák hercegovinai kormány szolgálatában áll. Édesanyja már régebben meghalt, nővérét pedig gróf Zichy Rubidó pozsonyi huszárkapitány vette feleségül.

Keresztény-szocialisták az osztrák kormányban

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, november 7.

A válság elérte tetőpontját és a megoldás már nem késhetik sokáig. E pillanatban még nem állapítható meg, hogy a kormány rekonstrukciójának melyik kombinációja fog valóra válni a sok közül, csak annyi bizonyos, hogy a politikai helyzet jelentékenyen tisztult a miniszterelnöknek a kiegészítő bizottságban ma délután mondott beszéde következtében, amely a pártokra mély hatást gyakorolt és a kiegészítő ügyét nagy lépéssel vitte előbbre.

Ami a személyi kérdéseket illeti, döntés e részben addig nem eshetik, míg a cseh pártok nem határoznak végleg arról, hogy milyen tárcákat kívánnak. Az sem biztos, hogy a keresztény szocialista párt belép-e a kabinetbe; ha igen, ugy elsősorban dr. Ebenhoch jöhet számításba, de szó van Gessmannról is. Körülbelül bizonyos, hogy a nemzetiségi miniszterek, Prade, Paczák és Dziedzusinsky lemondanak. A kabinet gyökeres rekonstrukciója folyamatban van és a kiegészítő tárgyalása előtt mindent elintéznek. Ma este a keresztény szocialisták ülészek, holnap délelőtt pedig a német pártok 12-es bizottsága tart ülést s e két tanácskozáson dől el, vajjon a keresztény szocialisták belépnek-e a kabinetbe. A Correspondenz Austria jelenti, hogy a német pártok holnap délelőtti ülése politikai szempontból elsőrangú fontosságú lesz, mert ezen a konferencián a németek a kiegészítésről fognak véglegesen állást foglalni.

Parlamentari körökben a legkülönbözőbb tárgyalások járnak a kabinet újalakításáról. Ebenhochot némelyek földmívelési miniszternek, mások közmunkaminiszternek jelölik. Valószínűnek látszik az a kombináció, hogy a keresztény-szocialista párt már a legközelebbi napokban belép a kabinetbe, Ebenhoch elvállalja a kereskedelmi tárcát s majd azután Gessmann közmunkaminiszter gyanánt lép be a Beck-miniszteriumba és ebben az esetben ő reá fog várni az agkori és rokkantsági biztosítás ügyének megoldása. Dziedzusinsky lengyel nemzetiségi miniszternek minden valószínűség szerint Abrahamovics Dávid lovas lesz az utóda, Prade helyébe pedig Peschka fog lépni.

Gschwindt-li!

Havass
Nagy Dezső } üzlet-
Polónyi } társak

Szövevényes bünhalmazzá nőtt nára Polónyi Géza legújabb gseftelése, amelyet A Nap tegnapi száma derített föl. Meg kellett keresni szennyes rugóit annak a kvalifikálhatatlan erkölcsi tévelygésnek, amely olyan gyanussá és visszatartóvá tette Polónyinak előbb ellenzéki, majd hirtelen kormánypártivá vedlett politikai tolokodását. És A Nap földerítő munkája teljes sikerrel járt: ma már kétségtelen, hogy Polónyi a gonoszul kiszámított politikai szerepésével a Gschwindt-szeszgyár kényszer-kitelepitési engedélyét revolverezte ki Wekerlénél, sőt ujabban kiderültek olyan részletek is, amelyek Polónyinnál külön embereket is kompromittálnak.

Meg van állapítva, hogy egy napon Havass Rezső fővárosi bizottsági tag, a volt józsefvárosi képviselőjelölt, aki előbb felügyelőbizottsági tagja, majd később Adler Károly helyett igazgatósági tagja lett a Gschwindt-gyárnak, Nagy Dezső képviselő társaságában jelent meg Bárczy István polgármesternél, akivel hosszú ideig a legnagyobb titokban tanácskoztak. Mikor az újságírók megkérdezték tőlük, hogy miről folyt hát a tanácskozás, úgy Havass Rezső, mint Nagy Dezső minden fölvilágosítást megtagadtak. Ezzel a titkolódzással kézzelfogható gyanút ébresztettek maguk iránt, mert Nagy Dezsőről senki sem hiszi el, hogy éppen a Gschwindt-szeszgyár igazgatójával képviseli a közérdeket a polgármester előtt. Ők ketten és Wekerle miniszterelnök voltak a kezdeményezők a kényszerkitelepités ügyében és a városnak csak látszólagos szerepe volt, hogy a dolognak valamely elfogadható, szelíd formát kölcsönözzenek. A Havass-Nagy Dezső-Wekerle-féle kezdeményezést Polónyi juttatta tető alá. Neki tett Wekerle határozott ígéretet arra, hogy a gyár kontingensét meghagyja akkor is, ha nem lesz kisajátítás, a látszat kedvéért megelégszik azzal, ha a város óhajítja a kisajátítást. Ezzel ugratták be a várost az erkölesszelen üzletbe, amelyben Nagy Dezső szerepe a legfuresább, szinte érthetetlen. A Polónyi bársonyszékére törő Károlyi István-csoportnak annak idején ő volt az esze és a jogtudósa, ő szórta a legsúlyosabb, a legbecsmérlőbb nyilatkozatokat uton-uttfélen Polónyi ellen és most ő az, aki a város ellen való intrikákban átveszi Polónyi szerepét és csodálatosan, nem a fővárosi törvény revíziója és a főváros anyagi támogatása között keresi a juktimot, hanem a törvényrevíziót a Gschwindt-gyár dolgával kapcsolja össze és társnak lép be a Polónyi-féle üzletbe.

Érdekes, hogy Polónyi nem tudja többé a régi címzettel fogadni az ő piszkos kis üzleteinek leleplezését. Ma óraszámra kapacitálta a képviselőház folyosóján Szmracsányi György néppárti képviselőt, aki interpellációt jegyzett be a Gschwindt-gyár ügyében. Szmracsányit azonban nem lehetett kapacitálni és így a Ház szombati ülésén kifakasztja a nagy fekélyt, a mely megint egész esomé embert kerget Polónyival együtt a politikai fertőbe.

Zmejanovics püspök Wekerlénél.

Zmejanovics verseci püspök, aki Brankovics pestre érkezett. A Hír arról értesül, hogy pestre érkezett. A Hír értesül, hogy a püspök mint a karlócai püspökség vezetője, holnap Wekerle Sándor miniszterelnöknel kihallgatásra jelentkezik, hogy a görög keleti egyház ügyében előterjesztéseket tegyen.

— Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat akiknek előfizetése október 31-én lejárt, sziveskedjenek a lap akadálytalan küldése érdekében előfizetéseiket idejekorán megújítani.

A HIR

Kereskedők a börtönben

Végigcsalták az országot

Sugár Tibor és László Sándor a Váci-körut 74. száma alatt nagyszabásúnak jelzett üzletet alapítottak a múlt nyáron, ezzel a címmel: Budapesti Technikai és Villanyberendező Vállalat. Kevés pénzzel kezdtek s tulajdonképp ügynökei voltak nagyobb gépkereskedő-cégeknek. De titkolták ezt s hangzatos reklámmal híresztelték, hogy ők nagyvállalkozók és gyárosok. Nyakrafőre kötötték az üzletet, behálózták a vidék jelentékeny részét s többnyire váltókkal manipuláltak a megtévesztett publikum sok ezer koronányi kárára.

Sipos Gyula nyírvalkányi malomtulajdonos a nevével nyersolaj-motort vásárolt tizenkétezeröttszáz koronáért. A cégtársak fedezeti váltókat kértek, mielőtt a gépet szállították volna s a váltókat hamarosan értékesítették, de árut nem liferáltak. Siposék hosszú ideig kérték a gépet, aztán erősebben léptek föl, a mire visszakaptak hatezeröttszáz koronányi váltót. Sugárék a többi megtartották, mások által pöröltették s a malomtulajdonosnak fizetnie kellett. Steindl Károly és Gyula németgenesi malomtulajdonosok villamos világítást akartak berendezni a községben s villamos berendezést rendelték Sugáréktól, továbbá tízezer korona értékű dinamógépet is vásároltak. Hat darab ezerkétszáz koronás váltót kellett foglalni adniok s ezeket a pesti család forgalomba hozták, de gépet eszük ágában se volt küldeni. Aztán még hat darab ezerkétszáz koronás váltót esaltak ki Steindlétől, akik megdöbbenve hallották utóbb, hogy több ezer korona értékű váltójukat pörösítették. Siettek Budapestre s itt értesültek róla, hogy az összes fedezeti váltókat, amelyeket másodízben adták át, értékesítették Sugárék. Ugyanígy eszelekedtek Borszig Gyula kisécsdi malomtulajdonossal, aki dinamógépet vásárolt, nem kapta meg s duplán kellett érte fizetnie. A család nagy lábon éltek s a cég esőbe jutott négy nappal ezelőtt. Aktív jómórában egy fillér sincs. A károsultak följelentésére ma letartóztatták mind a két kereskedőt. Holnap átkísérik őket az ügyészség fogházába.

— Az egészséges király. Megbízható helyről jelentik, hogy a király, akinek egészsége teljesen visszatér, január végén vagy február elején Lussinpiccolo mellé, Cigale délvidéki fürdőhelyre megy. Ez az enyhe klímája, mindig derűs, csudálatosan kékvízű öble az Adriának fogja a királyt egészen meggyógyítani. Az uralkodó most naponta nagyobb sétákat tesz a schönbrunni park fasorában és a kertben. Étvágya állandóan jó, zavartalanul alszik, pompás szíben van és nagy élvezettel szivarozik.

— Justh Gyula betegsége. A képviselőházi elnök állapotában jelentékeny javulás állott be, de néhány napig ágyban kell maradnia. Ez okból ma délután Kossuth Ferenc lakásán tartott tanácskozáson sem vehetett részt.

— József főherceg életveszélyben. Kistapolcsányi vadászterületén súlyos kalandja volt a minap József főhercegnek. Keskeny erdei uton sötét este hajtatott hazafelé, mikor egyszerre nagy csapat szarvas rohant el keresztben az uton. Az egyik szarvasbikát legázolták a kerekék, amittől a lovak megvadultak és elragadták a kocsit. A kocsis csak nehezen tudta megfékezni a lovakat, amelyek száguldaya ragadták a fogatot a kistapolcsányi kastélyba. A főhercegnek szerencsére semmi baja sem történt.

— Vissza Amerikából! Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, tekintettel arra, hogy az Amerikából való visszavándorlás mind nagyobb mérvet ölt, elhatározta, hogy Fiumében a hazatérők érdekében munkaközvetítő-irodát létesít. E célból a belügyminiszter bizottságot küldött le Fiuméba, amely az új intézmény létesítésének lehetőségét a helyszínen tanulmányozza. A fiumei munkaközvetítő-intézet már január 1-én megkezdte működését.

A HIR

A kolozsvári postaigazgató botránja

Adósságért foglaltak nála. Gyalázta a magyar igazságszolgáltatást. A bíróság ma elítélte

— 'A HIR' tudósítójának telefonjelentése. —

Kolozsvár, november 7.

A kolozsvári járásbíró előtt ma érdekes becsületsértési pört tárgyaltak. A vádlott Wuchetich Sándor kolozsvári postaigazgató volt, a panaszos pedig dr. Möriz Aladár itteni ügyvéd, akit Wuchetich, amikor az ügyvéd foglaltás céljából megjelent nála, durva szidalmakkal inzultált. A szitkozódást annál súlyosabban bíralták el, mert az nemcsak az ügyvéd személyét érintette, hanem *orcállan támadás volt a magyar igazságszolgáltatás ellen.* A végrehajtó látásán megbokrosodott Wuchetich, a horvát nemzetiségi türelmetlenség kolozsvári expone és a magyar bíróságot tette felelőssé azért, mert egy viharos éjszakán *hatszáz korona értékű pezsgőt* fogyasztott el a barátjaival és a pezsgő árával konokul adós maradt *Segesváry és Társai* kolozsvári kereskedőknek. Amikor Möriz Aladár ügyvéd és Papp Jenő végrehajtó bírósági végzéssel a kezükben megjelentek Wuchetich Sándor lakásán, a postaigazgató rájuk ordított:

— *Komisz a magyar igazságszolgáltatás, hogy engem ilyenekért zaklat. Ez csak Magyarországon történhetik meg.*

Aztán az ügyvédre támadt:

— *Micsoda utonállás az, hogy így be akarnak hatolni a lakásomba? Itt ügyvéd nem foglal! Ezt én megakadályozom!*

Az ügyvéd a végzést mutatta, a végrehajtó pedig szinte erőszakos uton felelt meg törvényes küldetésének és lefoglalta a dühöngő ember butorait.

Möriz Aladár becsületsértés miatt följelentette Wuchetich Sándort és a mai tárgyaláson, amelyet Salamon Sándor járásbíró vezetett, a bevádolt postaigazgató Nagy Zoltán dr. ügyvéddel képviseltette magát. A bíróság *kétszáz korona pénzbírsággal* sújtotta Wuchetich Sándort; a büntetés behajthatlanság esetén *tiznapifogházra* változtatandó át. Súlyosító körülménynek vették, hogy a durva inzultust a magyar királyi postaigazgatóság épületében levő lakásán követte el.

Wuchetich Sándort Zágrábból helyezték át Kolozsvárra, ahol nem ez az első kellemetlen szereplése. Magyarellenes érzelmei miatt mindig idegenkedett tőle a kolozsvári társaság. A darabont-időkben természetesen gyűlöletes szerepet játszott: *ő volt az első*, aki gróf Csáky Zsigmondnál, a darabont-kormánybiztosnál *vizitelt.*

Egyéb nem is kell a jeles ur fotográfiájához!

— **A belügyminiszter egészsége.** Andrássy Gyula gróf belügyminiszter meghüléséből felgyógyult. Délután résztvett a beteg kereskedelmi miniszter lakásán tartott tanácskozáson.

— **Omnibusz-sztrájk Bécsben.** A császárváros utcáiról ma hiányoztak a rozoga, kopott omnibusz-kocsik. A középkor maradványait a modern kor fegyvere, a sztrájk állította meg. A kocsisok és a jegyszedők bérharcba állottak. Az alkalmazottak küldöttségükkel megjelent a társaság igazgatóságánál és átadta nekik az alkalmazottak ultimátumát. A vezérigazgató kijelentette, hogy az alkalmazottak anyagi követeléseit *nem teljesítheti*, mert a társaságok *képtelenek* újabb pénzáldozatokra. Erre ma *mintegy hat-ezer omnibusz-alkalmazott sztrájkba lépett.* A sztrájkolók kérésére a helytartóságon ma délután *megkezdődött a békeltető-tárgyalás*, amely valószínűleg eredményre fog vezetni, mert az alkalmazottak *elejtik a bérkövetelést.*

Egy inas martiromsága

A kegyetlen mester

Kanner Fülöp börröndösinas, aki Galiciából származott ide, ma este felkereste *A Hír* szerkesztőségét, magával hozva egy hatalmas, gyönyörű börröndöt, amely az iparművészet valóságos remeke s a következő panaszát adta elő:

— *Négy és fél év óta vagyok Piepes Dávid népszínház-utcai börröndös tanulója. Rabszolgája voltam mesteremnek. Napról-napra pofozott, ütött, vert, mint egy utolsó kutyát, enni csak ritkán adott, valami kutyvalékot, ami minden volt, csak nem eledel. Verést, koplalást hűségesen tűrtem négy és fél évig. De azt már nem tűrhettem, hogy mikor szerződéses lejárt, mesterem nem akart felszabadítani. Elhoztam ezt a börröndöt. Birálják meg az urak. Belvárosi kereskedésben 150 koronán alul nem lehet megvenni. Mindennap két ilyen börröndöt tudok elkészíteni. Ilyen munkaképesség mellett nem tűrhettem tovább siralmas sorsomat. Otthagytam Piepes Dávidot. Lichtner Kálmán börröndös üzletébe állottam be — segédnek. Lichtner szeret, becsül engem, jó fizetést ad és helyzetem ilyenformán a lehető legjobb. Az ügy, amely *A Hír* szerkesztőségébe hozott, csak most következik: Piepes Dávid nem bírja nélkülözni munkámat és rendőrkkel vissza akar venni. Az előjáróság is elrendelte visszavezettetésemet. Ime az előjárósági véghatározat, amely a 15 napon belül történő rendőri visszavezetést elrendeli. Az urakhoz jöttem — folytatta könnyezve — mert sokan ide utasítottak. Azt mondták, hogyha ezt a csuf esetet megírják, akkor igazságot kapok. Eszedzem, sziveskedjenek pártomat fogni. Ha Piepeshez vissza kell mennem, öngyilkos leszek.*

*

Ezeket adta elő Kanner Fülöp. Kivánságának ezennel eleget tettünk, panaszát közöltük. Magára az esetre pedig felhívjuk az illetékes előjáróság figyelmét.

— **A lóbörze áldozata.** Pár nappal ezelőtt jelentette a rendőrség, hogy Wohlmut Dezső főpincér a Központi Szálló gazdájától, ifj. Sprung Jánostól kétezerhatszáz koronát sikkasztott és eltűnt. Ez is közölték, hogy a fiatal ember valószínűleg Amerikába utazik *Taral* zsóke feleségének a társalkodónője után, akibe halálosan beleszeretett. Kiderült ma, hogy a sikkasztásnak és szökésnek nem annyira romantikus a háttere. Wohlmut nem is akart áthajózni az Oceánon, hanem Bécsből ma visszatért Budapestre. Napközben csavargott, este pedig az Aggtelek-utcában levő *Deák Ferenc*-szállóban *Wolf* Eugen álnéven szobát bérelt. *Sugó* Mihály detektív kinyomozta és bekísérte a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy a lóbörze miatt sikkasztott, Bécsben, illetőleg a Freudenu turfján minden pénzt elvesztette s kénytelen volt hazajönni. Ugy spekulált, hogy itt könnyebben szerez friss pénzt. Letartóztatták.

— **Apa és fia harca.** Seyderhelm Ernő lovag műkertész, a Ferenc József-rend lovagja, aki dussgazdag és tekintélyes ember, régóta ellenséges viszonyban van *Emil* fiával. Az apa kitagadta, mert tékozló életmódot folytatott. Ma pedig bűnvádi feljelentést tett a negyvenéves *fiu* ellen lopás, valamint zsarolás címén. A panasz szerint Seyderhelm Emil többször megjelent az aggastyán műkertészetében, a Hajtsáruton, összetörte a virágházak ablakait, tönkretette a virággyakokat s több drága virágot ellopott és eladott. Apját vén csirkefogónak nevezte és megöléssel fenyegette. Az ifjabb Seyderhelm a detektívek bekísérték ma a főkapitányságra. Kiderült róla, hogy megdöbbentő nyomorban élt. Azt állította, hogy a rokonai üldözték, s alig volt annyi pénze, hogy a Király-utcában tiz krajcárért ágyat bérelhessen egy szegény családnál. Ő is súlyos vádakot hangoztatott édesapja ellen. A rendőrség az öregebb Seyderhelmnek adott igazat s *letartóztatta* a gazdag ember nyomorúságos fiát.

— **Podmaniczky Frigyes emlékezete.** A Magyar Tudományos Akadémia egyik legközelebbi ülésén *Berczik* Árpád emlékbeszédet mond a nemrég elhunyt báró *Podmaniczky* Frigyesről, aki tudvalevően tagja volt az Akadémiának.

— **Conan Doyle Budapest.** Conan Doyle, a híres angol regényíró, a Sherlock Holmes-féle detektív-történetek alkotója, nászutjában tegnapelőtt Budapestre érkezett és ma reggelig a Hungária-szállóban lakott. A világhírű regényíró szép szálás ember, orvosnak készült, de írásai hamarosan népszerűek lettek, abbahagyta a pályáját és most óriási összegeket keres regényeivel, amelyeket a világ minden nyelvére lefordítottak. Conan Doyle igen jól érezte magát Budapestben, egész nap a budai hegyekben sétált ifju feleségével, aki egy londoni egyetemi tanár leánya. Az angol író ma reggel elutazott Berlinbe.

— **Elfogott sikkasztók.** *Thomay* János postagyakornok a Király-utca 54. száma alatt levő postahivatalban elsikkasztott egy csomagot, amelyben drágakövek voltak. A köveket száz koronáért zálogba tette, a pénzt pedig elmulatta. Ez még januárban történt, de csak most tudták rábizonyítani a vétkekességet. A huszonöt éves fiatal embert letartóztatták s átkísérték az ügyészség fogházába. — *Geiringer* Márton, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület tisztviselője nyugtákat hamisított, amelyekkel ötezernégy száz koronát vett föl az egyesület feleitől. A pécsi születésű, huszonkilenc éves embert ma letartóztatták. — *Radó* Henrik kereskedő ellen — amint közöltük — följelentést tettek több ezer koronás sikkasztás miatt. A főkapitányság ma táviratot kapott *Berlinből*, hogy a bűnös embert ott elfogták.

— **Orvossztrájk Kassán.** Arad után most Kassán ütött ki az orvossztrájk és pedig ugyanabból az okból, mert a munkásbetegsegítő pénztár a szabad orvosválasztást meghonosítani nem akarja. Kassán a munkáspénztárnak *tizenötezer tagja* van ráutalva a pénztár orvosaira, akiknek alig jut évenként *nyolc-tízezer korona* jövedelem. Az orvosok a pénztár betegeit továbbra is gyógyítják és a miniszter által jóváhagyott tarifa szerint számítják föl a munkadíjakat. Ha a pénztár nem lenne hajlandó ezt megfizetni, pör útján érvényesítik követeléseiket. A munkáspénztár békétárgyalásokat kezdett az orvosokkal.

— **Kitüntetés.** Az Első Alföldi Cognaegvár Részvénytársaság Kecskeméten, melynek népszerűsége páratlan Magyarországon, s amelynek barackpálinkája, cognaeja és likörjei a leghíresebb francia produktumokkal is felveszik a versenyt, ismét nagy kitüntetésben részesült. Ő fensége Fülöp szász koburgói herceg ur a nagyszabású vállalatot *kamarai szállítói* címmel tüntette ki.

— **A csernovai vérengzés áldozatának temetése.** A csernovai véres templomavatás alkalmával megsebesült áldozatok egyikét, *Fulla* Józsefet, aki a Rókus-kórházban meghalt, vasárnap délután három óraker fogják onnan eltemetni. A budapesti tótok ez alkalomból imponzáns módon kívánják kifejezésre juttatni az eset fölött érzett mély fájdalomukat. A temetésen a budapesti összes szláv egyesületek testületileg fognak résztvenni. A tót munkások szervezete is bejelentette csatlakozását. A temetésen részt fognak venni a tót nemzetiségi képviselők is, kik koszorut tesznek a sirra és beszédek is fognak tartani.

— **Az Ujságírók Egyesületéből.** A Budapesti Ujságírók Egyesülete segítő-alapjának igazgató-tanácsa ma délután ülést tartott. Az ülés elején *Cziklay* Lajos elnök megemlékezett arról, hogy az igazgató-tanácsnak alapítása óta érdemes tagja és az egyesület ellenőre, *Kálnoki* Henrik ismert közgazdasági író, ez évben tölti be ujságírói pályafutásának harmincadik esztendőjét. Az igazgató-tanács jegyzőkönyvében fejezte ki kollégialis üdvözlését és örvendetesen vette tudomásul az elnöknek azt a bejelentését, hogy az évforduló megünneplésében az egyesület is részt vesz. A folyó ügyek tárgyalása során kilencszáznyolcvan korona segítést szavazott meg az igazgató-tanács.

— **Házasság.** *Jókay* Lajos telekkönyvi tisztviselő, idős *Jókay* Lajos és neje szül. *Antal* Jusztina fia e hó 5-én vezette oltárhoz *Vukoties* Irmát, özv. *Vukoties* Boldizsárné, szül. *Prém* Lina leányát, Komáromban.

Dr. *Schön* Mór ügyvéd Budapestben eljegyezte *Schulmann* Margitot.

Hajós Alfréd műépítész eljegyezte *Blockner* Vilma kisasszonyt, *Blockner* Izidor és neje szül. *Eisler* Regina leányát, Budapestben.

— **Adomány.** A *Meer* és *Müller* budapesti cég személyzet tiz koronát adott át *A Hírnek* az *Ingyen-tej* javára. Rendelteségi helyére juttatjuk.

Halálozás. Özv. Engelbach Károlyné, szül. Ritter Malvin, Engelbach Károly fővárosi államrendőrségi tanácsos özvegye, tegnap este 73 éves korában Budapesten meghalt. A megboldogult urnóben *Vasillievits* János dr. a főváros alpolgármestere anyósát gyászolja.

A Steinhercz ügy. A Steinhercz B. cég hitelezői egy kiküldött bizottsága a mai napon ülést tartott, amelyen az ismert események folytán beállt helyet került tárgyalásra. A bizottság megállapította, hogy az akadályok abból származnak, hogy a hitelezőknek egy része nem akarja átlatni, hogy követeléseik megmentésének egyetlen lehetősége az alapítandó részvénytársaság részvényeinek átvételében áll, míg ellenben a csődnek a követelések teljes elvesztéséhez kelene vezetni. A bizottság elhatározta tehát, hogy abban az esetben, ha a hiányzó hozzájárulások legkésőbb folyó hó 15-ig be nem érkeznek, tisztéről leköszön és az ügyet átengedi sorsának.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ *paratlan*
HÁSHAJTÓSZER

Humor és halál

Furcsa szerelmi drámák

A fővárosban ma két, nagyon különös szerelmi dráma játszódott le. Egyiket se hinnők el, ha regényírók mondanák el. Az élet azonban könyörtelenül, vagy vig mosolylyal rugja föl a jó öreg arisztoteleszi hármasság törvényeit s olyan történeteket gyártott ma is, hogy elképzelést velük és a legvadabb fantáziát is megszegyenti.

A félbemaradt tragédia

Ma délután három óra tájban telefonáltak *Glasner* Miksa lipótvárosi sütődéjébe, amely a Bálvány-utca 19. száma alatt van és *Jolán* kisasszonyt, a legesinosabb elárúsítónőt kérték a kagylóhoz. A kisasszony ijedten távozott a készüléktől s főnökét nyilvánvaló izgalommal kérte, hogy adjon neki szabadságot pár órára, mert roppantul fontos ügyben azonnal el kell mennie...

Estefelé két hölgy s egy ur állított be a helyiségbe s ugyancsak *Jolán* kisasszonyt keresték. Valósággal kétségbe estek, amikor hallották, hogy a délután folyamán hirtelen távozott s azóta nem tért vissza. Kiderült, hogy a megdöbbenet társaság hozzátartozója *Rózsay* János József eltűnt hazulról és levelet irt, hogy *öngyilkossá lesz*. A család azt is megtudta, hogy *Rózsay* hosszú idő óta barátságos viszonyban van a szép árusítónővel s az a terve, hogy *vele együtt induljon a halálba*. A nőtlen férfi tekintélyes, vagyonos család tagja és társtulajdonosa egy nagy cégnek. A sütő-, cukor- és vegyipari géberendezések vállalatának egyik főnöke a Gyár-utcában.

Keserves hajszá után sikerült kideríteni, hogy a férfi Budára adott találkozózt *Jolán* kának és a *Fiume*-szállóban óhajtott a szörnyű terv végrehajtását. Átsiettek a fogadóba, de az ifjú párt nem találták meg ott s már lemondtak arról a reményről, hogy testvérüket, illetve sógorukat elevenen viszontlássák.

Másfél órával később örvendetes meglepetés érte a familiát: a halálra szánt ifjú sértetlenül jelentkezett sógora, *Keleti* kereskedő lakásán, a *Rákóczi*-ut 30. száma alatt. Diadalmasan hozta karjánál fogva egyik rokona. Nagyon titokzatos, de el nem mondható körülmények közt akadt rá.

A leány úgy mondta el az estét, hogy az életunt tényleg rá akarta venni: haljanak meg együtt. Ám ő borzasztó tusa után győzedelmeskedett. A gyilkos szándéku férfi elaludt s mire eszméltre tért, az életkedve is visszajött. Részletesebben nem akart nyilatkozni.

A nő megszökök, a férfi meghal

Elegáns külsejű fiatalember állított be tegnap éjjel a Király-utcában levő *Elite*-szállóba. Feltűnően öltözött, selyemruhás hölgygyel volt, aki a legáltalánosabb népszerűségnek örvendő főváros éjszakai világában. Az ifjú *Palkovszky* József gödöllői születésű huszonegyéves felső ipariskolai növendék volt, a hölgy pedig *Joli* kisasszony, a Fővárosi Orfeum télikertjének csillaga. *Palkovszky*, amint ma kiderült, a szép leány társaságában akart meghalni, épp úgy, a

hogyan tegnap egy másik gödöllői fiatalember tette a Nemzeti Szállóban. De *Joli* kisasszony elmondta, hogy neki ma délelőtt az új toalettjét kell próbálnia egy szabónál és nem ér rá meghalni. Miután pedig észrevette, hogy nem szabadulhat szép szerével, szomorú arccal beleegyezett a „közös öngyilkosságba”. Reggel azonban megszökött és hazasiétt, anélkül, hogy valakinek egy árva szónyt elárult volna a történetből. Sietett aludni, mert a szabónő tizenegyre várta.

Ami azontul történt, az megrázó komoly. Délután három óráig nem zavarták a fiatalembert s akkor bekopogtatott a szobaasszony. Választ nem kapott, gyanút fogott s aztán — mint rendesen — következett az ajtó betörése. Rémes látvány, jelentés a rendőrségnek. Megállapították, hogy *Palkovszky* kétszer mellbe s egyszer halántékon lötte magát. Amikor rátaláltak, már rég kihűlt a teste s bevitték a törvényszéki orvostani intézet boncolótermébe. Az elhunyt két levelet hagyott hátra. A rendőrségnek ezt írta:

— Nagyon kérem, hogy szüleimet kiméletesen értesítsék és ne boncoljanak föl. Szüleim Gödöllőn laknak, a Rákos-utcában.

A másik levél borítékján ennyi volt:

— Szüleimnek.

Benne pedig rövidesen azt mondja, hogy bocsássanak meg neki, de másképp nem tehetett.

TÁVIRAT TELEFON

Beteg a belga király Fáj a talpa

Brüsszel, november 7.

Lipót király egészségi állapotáról nem éppen kedvező hírek jönnek. A király jobblábán, a talpán seb van, amely nem akar gyógyulni. Ha visszatér Brüsszelbe, onnan is hetenként át fog rándulni Párisba *Sourel* orvoshoz, akinek magánklinikáján gyógyíttatja magát. A Rivierára majd csak akkor fog utazni *Lipót* király, ha sebe begyógyul.

Temetés pap nélkül Polgármester a templomban

Páris, november 7.

Ons en Bray helységben a polgármester, miután a lelkész vonakodott a községtanács egy tagját vallási szertartások szerint eltemetni, maga rendezett gyászünnepelet a templomban.

Gyilkol a kamatláb Riadalom a világpiacon

Bécs, november 7.

Az osztrák-magyar bank kamatlábpolitikája a deviza árfolyamtól függ. A váltóárfolyam jelentékenyen rosszabbodott és így *elkerülhetetlennek látszik a kamatlábemelés*.

Berlin, november 7.

A londoni bank kamatlábemelése *itt nagy meglepetést és kedvellenységet keltett*. A tőzsde szilárd irányzattal nyílt meg, de mikor megjött a kamatlábemelés híre, általános lett a lanyhaság. Nyilvánvaló, hogy a német birodalmi bank is kénytelen lesz rátáját hamarosan fölemelni. 7.5 százalékra.

Páris, november 7.

A francia bank kimutatása 31,125.000 frank csökkenést tüntet föl az aranyállományban, az ezüst-csökkenés pedig 2,355.000 frank. Kétségtelen, hogy a francia bank még ma fel fogja emelni a kamatlábat.

Vizbe fult miniszter Halálos baleset Hollandiában

Rotterdam, november 7.

Pauhuys miniszter, az államtanács volt elnöke testvérével, *Leek* város polgármesterével, meg a feleségével és a sógorasszonyával kocsin utazott Rotterdam felé. A nagy ködben nem látták jól az utat és *kocsijuk Hoogkerk táján csatornába esett*. Menekülni nem tudtak, segítség nem érkezett és így *mind a négyen vízbe fulltak*.

Véres legényharc

Marosvásárhely, november 7.

Görgény-Libánfalván *Pasku* Gábor és *Pasku* Antal, valamint *Csicsó* Tamás és *Csicsó* János között verekezés támadt. *Csicsó* Tamás és *János* oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy *Tamás meghalt*, *János* pedig a kórházba kellett szállítani, ahol *haldoklik*. *Pasku* Gábort és *Antalt* a csendőrök *letartóztatták*.

A második év miatt

Agyonlőtte magát egy önkéntes

Trient, november 7.

Az itteni gyalogsági kaszárnyában ma reggel föbelőtte magát *Kailwerth* János, a 88. gyalogezred egyéves önkéntese, a császári uradalmak jószágigazgatójának, *Kailwerth* udvari tanácsosnak fia. Végzetes tétére az indította, hogy még egy évet kell szolgálnia és a fiatalember irtózott a katonáskodástól.

Harden új pöre

A császár parancsára. Felsőéértő ujság

Berlin, november 7.

Az ügyészség *Vilmos* császár egyenes parancsára emel vádat *Harden* Miksa ellen. Mindazokat a tanukat, akiket az első tárgyaláson nem hallgattak ki, vallomásra fogják kényszeríteni. *Moltke* gróf is tanuként fog megjelenni és eskü alatt tesz vallomást.

Berlin, november 7.

A *Kölnische Zeitung* ellen *felsőéértés* miatt megindították a bírói eljárást; a lapnak egy cikket inkriminálják, amelyben *Lynar* és *Hohenau* grófokról azt írja, hogy még ma is fesztelenül mozognak az udvarnál. A szerkesztőségben tegnap házkutatást tartottak, amely azonban eredménytelen maradt.

Merényletterv

a spanyol király ellen

London, november 7.

Tegnapelőtt, amikor *Alfonz* spanyol király *Edvárd* király meglátogatása végett *Sandringhamb* hajtatott, egy külföldi ember a koci felé sietett. A titkos rendőrök egyike megragadta az idegent, aki *gyanus csomagot cipelt a hóna* alatt. Az idegen bírakra kelt a rendőrökkel, úgy, hogy csak a közönség segítségével lehetett megfékezni. A rendőrség a csomag tartalmáról semmiféle fölvilágosítást nem ad. Az állítólagos merénylet a rendőrség fogházába vitték.

A KÖZÖNSÉG IRÁSAI

Csemege bottal

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Az ugynevezett kisebb csemege-üzletekről, vagyis grájlerájokról akarok írni, hogy a keserűséget a nagy nyilvánosság előtt is kiöntsam. A goromba pesti kereskedők mintaképe nek egy klasszikus példányát a napokban felfedeztem végre a Deák Ferenc-terén *Domány* József képeben. A napokban aramenőben betévedtem a fentemlített csemegeüzletbe és egy korona ára *prágai sonkát* vásároltam. Otthon felbontom a csomagot és megdöbbenésemre konstátalom, hogy az imént vásárolt sonka az illatnak ellenkezője: rossz szaga elárasztotta garzon-lakásomat teljesen. Természetesen rögtön futok vissza *Domány* csemegeboltjába és követelem, hogy a sonkát vagy frissre cserélje, vagy pedig pénzem adja vissza. *Domány* ur gorombán rámrivalt, semmi köze hozzá, a kasszától való távozás után hiábavaló minden reklamálás. Azal kiragadta kezemből a sonkás csomagot, egy-kettőre felbontotta és az inastól fel egész a legelső cseledig (beleértve a főnök urat) elfogyasztották a sonkát. Miután ez megtörtént, *Domány* a legnagyobb nyugalommal, mintha misem történt volna, figyelmeztettek, hogy rögtön hagyjam el a helyiséget. Midő pedig kijelentettem, hogy erre csakis pénzem visszadása után vagyok hajlandó, a főnök urtól le az inasig ki botot, ki redőnyhuzót vett kezébe és úgy ütök ki az üzletből. Ha ez valahol Ázsiában történik, azt mondják, hogy ott barbárok laknak. De mindez fővárosunk legelőkelőbb részében, a Belvárosban történt. Soraim közlését közérdekből kérve, maradok a tisztelt szerkesztő urnak köszönettel, bálás tisztelője *dr. Nagy Miklós*.

Tíz óra után

Házmesterek alkonya — lépcsőházak hajnala

Boda Dezső főkapitány, aki eddig csak a gondjaira bízott leánykakkal törődött, végre abbahagyta az erkölcsök megrendszabályozását és a polgárság érdekeiről is kezd gondoskodni. A főkapitány ur eddig is gondoskodott, de peche volt — semmi se jutott eszébe. Ma aztán kivágta a rezet, egy igen okos rendeletet adott ki és ha a titkos és nyilvános rendőrök nem lennének annyira elfoglalva a szűk utcák hölgyeinek ellenőrzésével, talán végre is lehetne hajtani Boda mester rendelkezését. Arról van szó, hogy minden háztulajdonos tartozik ezután gondoskodni arról, hogy a sötétség beálltával, legkésőbb azonban az utcai lámpák felgyújtásával egyidejűleg a ház udvara, folyosói és lépcsőháza esti tíz óráig kellőképpen megvilágítsanak; a zárórától éjjeli egy óráig pedig az egy- és kétemeletes házak tulajdonosai, illetve birtokosai az első emelet főlépcsőházát, a háromemeletes házak tulajdonosai vagy birtokosai a harmadik és első emelet főlépcsőházát, végül a négyemeletes házak tulajdonosai a negyedik és második emelet lépcsőházát kötelesek kivilágítani. A kapunyitással megbízott egyén (házfelügyelő, házmester, vagy kapus) a kapu felnyitása alkalmával köteles magával világító lámpát vinni és a kapun bejött egyéneknek a földszintes háznál addig világítani, amíg azok lakásuk ajtaját elérték, emeletes háznál pedig, amíg az első emelet lépcsőházába felértek.

Amilyen ravasz ember Boda Dezső, ezt az intézkedését is erkölcsi szempontból hozta. A lépcsőház, a sötét, néma és süket lépcsőház ingyen hotelje volt mind a négy emelet mindeneinek, akik itt adtak randevut marcona szeneseknek és lump szobauraknak. Amikor a hold is elbujt szegyenében, a folyosók szerelmes sóhajokat és boldog sikoltásokat izdattak ki, llegegt és vonaglott az egész bérkaszárnya. Most persze mindennek vége, a szenesek, pékek, szobaurak és fűszereslegények gyönyörű éjszakáinak vége, nem spórolnak ezután a szerelemben, Boda mégis atyai jóindulattal van bejegyzett rabszolganői iránt, amit elvesztettek a réven, megtérül a vámon, készen liferálja nekik a vendégeket.

Tehát világos lesz a lépcsőház és a folyosó, a pesti partáj nem azzal a gyönyörűséggel megy haza a színházból, hogy ha elkerüli a villamos kaszáját, egész biztosan a lépcsőkön törli ki a nyakát. Szép rendelet, jó rendelet, csak az a fránya Zerkovitz vagy Szalay I. Jóska kuplét ne írjon róla...

Rum likőrök

és likőrök
készítése házilag!!

100%—200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az előbb felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½—2 liter igen finom rumot, vagy 2½—3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allasch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. Jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

I kor. beküldése ellenében bórmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Pórkátrár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

MŰVÉSZET

SZINHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

† Magyar dal angol operettben. A Népszínház-Vigopera nagy érdeklődéssel várt jövő heti újdonsága, a *Báltkirálynő* című angol operett ma egy magyar zeneszámmal szaporodott, a melyet az operett egyik szerzője, Baker Evelin, ma Londonnak talán legkedvesebb zeneszerzője, aki azonkívül híres angol szépség is, a budapesti előadás számára írt. Egy pattogó magyar ritmusu induló az a szám, amelyet Mader igazgató rögtön hangszerelt és beillesztett a partitúrába. Küry Klára fogja énekelni a *Báltkirálynő* második felvonásában. Rajta kívül Ötvös Gitta, Szilágyi Dusi, Csontos Gyula, Virág Jenő jutott szebbnél-szebb zeneszámokhoz. És mellettük a *Báltkirálynő* egyik nevezetessége, a tiz Gibsonleány. — A *Denevér* pénteki előadásán Adél szerepében Turchányi Olga lép fel mint vendég. Ezen előadáson megismétlik az osztatlan tetszéssel fogadott hangversenyt, melynek sikerét még fokozni fogja az, hogy Révy Aurélie Gounod *Romeo és Julia* című operájából a *Je veux vivre* kezdetű gyönyörű dalt és Tosti *Serenata*-ját énekli, mely utóbbinál saját magát fogja hegedűn kíséreni. Orszelsky és Langer Carola újból közreműködnek, nemkülönben Ney Leona, aki ezuttal két magyar dalt, Kéri Gyula: „Tul a Dunán Baranyában...” és Ábrányi Kornél „Mikor megyek az eltárhoz esküdni...” kezdetű nótáit adja elő, amelyek nagynevű atyjának, néhai Ney Dávidnak híres nótái voltak. — Szombaton *Blaha* Lujza asszony lesz a Népszínház vendége a Piros bugyellárisban.

† A Budapesti Cabaret-Színház (Teréz-körút) pompás novemberi műsora estéről-estére zsufolt nézőtér előtt kerül előadásra. A közönség e rendkívüli nagy érdeklődésre való tekintettel a Cabaret *vasárnap, november tizedikén* két előadást rendez. A délutáni előadás négy órakor lesz *mérsékelt helyárrakkal*.

TÖRVÉNY ELŐTT

† Az átruházott kávéház. A tisztességes kereskedővilág rég óhajtja már a mindenkori igazságügy-miniszterek által annyiszor megígért, a csalárd átruházásról szóló törvény megvalósítását. A nagykereskedők alig mernek már a kisembereknek hitelezni, annyiszor csapódtak be. Az üzlettulajdonos derüre-borura halmozza az adósságokat s amikor fizetésre kerül a sor, egyszerűen eladja az üzletét. Három fővárosi cég és pedig Pál (Peisl) Henrik sórnagykereskedő, Bruckner Zsigmond tejnagykereskedő és Singer Testvérek kávénagykereskedő cég ilyen átruházás miatt ma dr. Fleischmann József ügyvéd útján büntetőfeljelentést tett az ügyészségen. A vádjuk az, hogy hatezeröttszáz koronát hiteleztek a Rákóczi-úti Adriakávéház volt tulajdonosának, Hajdu Sándornak. Ez a közel százezer korona értékű kávéházat csakhamar eladta Wiener Jakabnak, aki az adósságok kifizetését magára vállalta. Wiener is hamar tuladot az üzleten. Az új tulajdonosok, Neumann Adolf és Schvarcz Béla pedig a három nagykereskedő követelése kifizetését megtagadta s így azok most bottal üthetik a pénzük nyomát. Az ügyvéd egyelőre Wiener Jakab és ismeretlen büntérsára ellen emelt vádat, de a vizsgálat állítólag egy pénzintézet ellen is terhelő adatokat fog szolgáltatni.

† A bankház tolvaja. Néhány héttel ezelőtt vakmerő lopást követett el Várkonyai Ferenc szolga, a Gaedicke bankház kárára. Főnökei tizezeröttszáz koronával a postatakarékpenztárba küldték s ő azt jelentette, hogy a pénz elveszett. Nemsokára rá lakása padlója alatt megtalálták az elrejtett pénzt. Az ügyészség ma készült el vádiratával, amelyben Várkonyait sikasztás büntetével, feleségét pedig orgazdasággal vádolja meg. Várkonyai és felesége a vádtanácsához kifogásokat adtak be a vádirat ellen.

† A dömsödi határban. A dömsödi határban levő kisapaji pusztán augusztus 30-án ifju Sas István gazda agyonverte Pap Ferenc gazdálkodót. A dolog úgy kezdődött, hogy szántottak a határban és Sas Istvánba tréfából belekötött Pap Ferenc és ennek István nevű testvére. Sas komolyra vette a tréfát, bicskát rántott s azzal úgy mellbe szurta Pap Ferencet, hogy az belehalt sérüléseibe. A pestvidéki esküdtbírósg ma halált okozó súlyos testisértés büntetése miatt elítélte Sast *négyévi fogházbüntetésre*.

BOGDÁNY

SZERENCSEJE

PÁRATLAN

A m. kir. szab. osztálysors-játékban nálunk nyertek!

602.000

koronát a 240. számra

602.000

koronát a 12698. számra

602.000

koronát a 35306. számra

602.000

koronát a 92044. számra

602.000

koronát a 93924. számra

400.000

koronát a 11119. számra

400.000

koronát a 76062. számra

200.000

koronát a 25534. számra

200.000

koronát a 27557. számra

200.000

koronát a 46006. számra

200.000

koronát a 92049. számra

100.000

koronát a 15630. számra

100.000

koronát a 20838. számra

100.000

koronát a 70163. számra

100.000

koronát a 79559. számra

100.000

koronát a 86860. számra

100.000

koronát a 94780. számra

90.000 koronát a 2407. számra

80.000 . . . 27665 . . .

80.000 . . . 60277 . . .

50.000 . . . 36234 . . .

50.000 . . . 93004 . . .

40.000 . . . 266 . . .

40.000 . . . 395 . . .

40.000 . . . 27539 . . .

40.000 . . . 117255 . . .

és ezenkívül sok sorsjegy
**30.000, 25.000, 20.000,
15.000 és 10.000 K nyert**

BOGDANY S.

Fővárosi Sorsjegyiroda R.-T.
Budapest, IV., Károly-körút 20.
Huzás november 21. és 23-án.

1/5 SORSJ.	1/4 SORSJ.	1/2 SORSJ.	1/1 SORSJ.
K. 1.50	K. 3.—	K. 6.—	K. 12.—

Vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése után küldjük sorsjegyeinket.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

10 fillérrel drágább áron elkelt 20.000 mm. buza. Rozs 10-20 fillérrel drágább. Zab változatlan. Tengeri 10 fillérrel drágább. Árpa változatlan.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 80 k. 26.— K., 100 mm. 78 k. 25.50 K., 500 mm. 78 k. 25.80 K., 500 mm. 77.5 k. 25.40 K., 1000 mm. 77 k. 25.45 K., 500 mm. 77 k. 25.45 K., 1000 mm. 77 k. 25.35 K., 100 mm. 76 k. 25.35 K., 200 mm. 75 k. 24.80 K.

Pestvidéki: 800 mm. 77.8 k. 25.10 K., 500 mm. 77.5 k. 25.10 K., 200 mm. 77 k. 25.25 K., 100 mm. 77 k. 24.90 K., 100 mm. 77 k. 25.— K., 300 mm. 76 k. 24.60 K.

Fejérmegyei: 300 mm. 78.5 k. 25.20 K., 450 mm. 75.5 k. 24.50 K., 500 mm. 75.4 k. 24.40 K., 900 mm. 75.4 k. 24.40 K.

Szenttamási: 3000 mm. 76 k. 25.20 K.

Bácskai: 2350 mm. 75 k. 24.90 K.

Hartai: 775 mm. 77.6 k. 25.40 K.

Tolnai: 500 mm. 78 k. 25.40 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 22.30 K., 500 mm. 22.90 K., 100 mm. 22.30 K., 100 mm. 22.40 K., 200 mm. 22.40 K., 300 mm. 22.45 K.

Zab: 100 mm. 17.— K.

Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	24.40 — 24.80	79	25.10 — 25.50
"	76	24.60 — 25.—	80	25.20 — 25.80
"	77	24.75 — 25.15	81	— — — —
"	78	24.95 — 25.35	—	— — — —
Fejérmegyei (uj)	75	— — — —	79	24.85 — 25.25
"	76	24.80 — 24.70	80	— — — —
"	77	24.50 — 24.00	81	— — — —
"	78	24.70 — 25.10	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	24.15 — 24.55	79	24.90 — 25.30
"	76	24.35 — 24.75	80	— — — —
"	77	24.55 — 24.95	81	— — — —
"	78	24.75 — 25.15	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	24.35 — 24.75	—	— — — —
"	77	24.55 — 24.95	—	— — — —
"	78	24.75 — 25.15	—	— — — —
Rozs	elsőrendű uj	— — — —	22.50	22.75
"	középmínőségű uj	— — — —	22.80	22.45
Árpa	takaromány, elsőrendű	— — — —	15.90	16.10
"	takaromány, másodrendű	— — — —	15.70	15.90
Zab	elsőrendű	— — — —	16.50	16.80
"	középmínőségű	— — — —	16.—	16.30
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	14.70	14.90
Répece	káposztarépece	— — — —	34.50	36.—

II. Határidő-üzlet.

Tartottan szilárd.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Áprilisi buza (1908)	25.70—25.86—25.74
Áprilisi rozs (1908)	23.78—23.90—23.78
Áprilisi zab (1908)	17.36—17.46—17.36
Májusi tengeri (1908)	14.76—14.94—14.82

Déli 1 órákor zárulnak.

Áprilisi buza (1908)	25.74—25.76
Áprilisi rozs (1908)	23.78—23.80
Áprilisi zab (1908)	17.36—17.38
Májusi tengeri (1908)	14.82—14.84

Gabonaforgalom

1907. november 5-től november 6-ig.

	Erkezett	Elszállított
Buza	26412	—
Rozs	507	—
Árpa	2648	204
Zab	499	2
Tengeri	614	101
Liszt	—	12912
Korpa	100	5684

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Áprilisi buza (1908)	25.74
Októberi buza (1908)	23.84
Áprilisi rozs (1908)	23.78
Áprilisi zab (1908)	17.36
Májusi tengeri (1908)	14.80

A budapesti értéktözsde

Dacára, hogy az amerikai tőzsdéről kedvezőbb hírek érkeztek, a mai tőzsde mégis tartózkodó irányzattal folyt le, minthogy félnek, hogy az angol bank ma ismét fellemeli a bank kamatlábát. Ez a félelem alaposnak bizonyult, a mennyiben a déli tőzsde vége felé ismertté lett az angol bank 1 százalékos kamatlábemelése (6 százalékról 7 százalékra).

Előzőzsde:

Csendes forgalom mellett tartott. Kötött: Osztrák hitelrészvény 629.25—630.25. Magyar hitelrészvény 737.—737.25. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 417.—. Központi vasút 528.—528.50.

Déli tőzsde:

Az angol bank kamatlábemelése folytán tartózkodó, a zárlat gyöngült.

Kötött: Osztrák hitelrészvény 627.75—629.75. Magyar hitelrészvény 736.—7.37. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 4.60.—460.75. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 416.—. Osztrák-magyar államvasút 647.50—6.45.50. Rimamurányi vasmű 513.—5.14.—. Magyar koronajáradék 92.32 1/2—92.40. Városi villamos vasút 273.—2.74.—. Konv. sorsjegy 140.50. Hazai sorsjegy 100.—. Keresked. bank 3265.—. Lipótvárosi takarékpénztár 145.—. Orsz. közp. 1610.—1620.—.

Utótőzsde:

A londoni bankkamatláb egy százalékkal való emelésének hírére az utótőzsde árfolyamai rohamosan hanyatlottak.

Kötött: Osztrák hitelrészvény 624.50.—627.50. Magyar hitelrészvény 732.—7.36.—. Osztrák-magyar államvasút 643.—646.—. Rimamurányi vasmű 509.—510.—.

Zárlat délután 4 órakor

Osztrák hitelrészvény 624.—. Magyar hitelrészvény 732.—. Osztrák-magyar államvasút 643.—. Rimamurányi vasmű 509.—.

Bécsi gabonatözsde

Buza: változatlan. Rozs: tartott. Árpa: szilárd. Tengeri: feszes. Zab: tartott. Idő: szép.

Bécsi értéktözsde

Bécs, november 7. 4 1/2% papíráradék 95.85 4% osztr. aranyjár. 113.95. 1860. sorsjegy 146.50 Osztr. hitelsorsjegy 137.—. Angol osztr. bankrészv. 290.50. Bécsi Bankverein 517.50. Osztr.-magy. bank 17.77. Déli vasút 145.75. Dunagőzh. társ. 978.—. Dohány részv. 388.—. Cs. k. arany (vert) 11.36. Német bankváltók 117.50. 4 1/2% ezüst jár. 95.60.—695 Osztr. koronajáradék 95.85. 1864. sorsjegy 249.50 Osztr. hitelint. részv. 624.50. Union-Bank 27.50. Osztr. Länderbank 408.—. Osztr. m. áll. vasút 612.75. Elbe-völgyi vasút 416.50. Alpési részv. 586.—. 20 frankos 19.20. Londoni váltóár 240.25. Lipótkohó 400.—. Török-sorsjegyek 132.25

Bécs, november 7. 4% arany-járadék 109.50 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 139.20. Magy. hitelr. részv. 733.—. M. lesz. és váltó részv. 459.—. Rimamurányi 506.50. M. cukoripar —. Adria hajózási r.-t. 396.—. Magyar koronajáradék 92.15. 4% magy. földteherm. kötv. 91.95. M. nyér.-k. sorsjegy 188.25 Kassa-Oderb. v. részv. —. M. keresk. bank 32.55 M. Jelzálogbank 414.50.

Külföldi értéktözsde

Berlin, november 7. (Zárlat.) 4 1/2% papíráradék —. 4% osztr. arany jár. 96.90. Osztr. hitelr. 196.60. Déli vasút 27.70. Orosz bankjegyek 215.40. 4% uj orosz kölcsön —. Disconto Commandit 165.70. Dynamit Trust 154.80. Harpeni 196.—. Unifikált török jár. 92.75. 4 1/2% ezüst járadék 95.90 4% magy. arany jár. 92.—. Magyar koronajáradék 92.20 Osztr. m. államvasút —. Bécsi váltóár 84.90. Olasz járadék —. Ált. Villamos Edison 195.20. Gelsenkircheni 19.120 Laurakohó 217.60.

A rossz emésztés

majdnem mindig a székrekedés következménye. E kellemetlen érzés elhárítására szolgál az orvosok által előszeretettel ajánlott „Califig”. Ez a kitűnő, kellemes ízű hashajtó-szer enyhén, de biztosan hat, elősegíti az emésztést és ez által sok kellemetlen betegségnek veszi elejét. A californiai édes fügegyümölcsből és más ismert jó gyógyhatású füvek kivonatából készült „Califig” igen alkalmas úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek.

Minden gyógyszerárban kapható,
Egy nagy üveg ára 3.— K, kis üveg 2.— K
Főraktár: **Török József** gyógyszerár
Budapest, VI., Király-utca 12.

Mesébe

illik

az, amit az egész országban beszélnek mindenütt a

DIANA-arckrém

és

Diana-szappan

csodás hatásáról. Ugyanis akik ezeket

február és március

hóban estéknél használják azoknak a világhír sem bujnak elő tavaszkor

szeplői

Sőt nyáron is egész tiszta fehér és

szeplőtlen

arcbőrük és kezeik vannak. Saját érdeke tehát mindenkinek a DIANA-krém és DIANA-szappan használata, hogy:

Először: Megszabaduljanak a tavaszi és nyári szeplőtől és hogy

Másodszor: A hideg és szeles idők okozta csunya arc- és kézpirosság, pattanás, érdes bőr, fagyos részek és az összes szépséghibák eltűnjenek.

BIZONYÍTVÁNY! Alólírott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutatott DIANA-szappant, DIANA-arckrémét megvizsgálva, azokban fémmergeket, maróhatású vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett széplőt-, bőr- és hajápoló szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető.

Kelt Budapesten, 1905. március 15.

Nyilvános vegykísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.
kir. korek. és váltótörvényszeki hites vegyész.

Egy üveg-tégely Diana-arckrém nappali használatra **75** krajcár.
Egy üveg-tégely Diana-arckrém éjjeli használatra **75** krajcár.
Egy eredeti Diana-szappan **75** krajcár.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postai megrendelések utánvétellel eszközölhetnek.)

SZINHÁZAK

Péntek, 1907. november 8-án,

M. KIR. OPERAHÁZ.

Tannhäuser
a wartburgi dalnokverseny.
Regényes opera 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

A velencei kalmár.
Színmű 4 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Az asszony.
Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ

Dorian Gray
Dráma 5 felvonásban.
Kezdete 1/28 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Josef kisasszony,
a feleségem.
Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

A denevér.
Operett 3 felvonásban.
Kezdete 8 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Falusi Madonna
Daljáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZINHÁZ.

A tenger.
Kezdete 7 1/2 órakor.

Modern Színház—Cabaret

Andrássy-út 69.
Telefon 93-16.
Baccarat. Guthi Soma darabja.
Minden megdrágult. Molnár
Ferenc jelenete. Nőzötér a
színpadon. Színpadi tréfa.
Disznótör a Lipótvárosban.
Pesti életkép. Irtó Molnár Ferenc.
Huszonegy mulatságos ka-
baretszám. Fellépnek:
Pálmai Ilka, Medgyaszay
Vilma, Tornai Fancsi, Poór
Lili, Vörös Illi, Kékény Ilona
Urai Mella, Gregus Margit,
Nyáray Károly, Kabók,
Sólyom, Szentirmai, Bár-
sony.
Kezdete 9 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.

VII., Baross-tér 15.
Telefon 88-90.
A főváros legegészségesebb berendezett mozgószínháza.
A nagy manőverek. Szellem
idézés áldozata. Furfangos
őszeres. Az Erzsébetfalvi
vasúti katasztrófa. Műsoron
kívüli szám. Az Alpeselek. Je-
lenetek a gőzfürdőben. Fo-
lyékony villamosság. Zerge-
vadászat. A hamisjátékos
és még két, az utolsó
órákban érkezett attrakció
Kezdete 5 órakor.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
MA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Ezenkívül újdon! 11 órakor!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irtó: Satyr. Rendező: Werner Maug.
Ezt megelőzi 9 és egy negyed órakor:

Biztos diagnózis

bohózat Irtó: Cagliostro.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új
szóló számaikkal.
Nappal pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.
Az 1-es emeleten Casino de Paris. Naponta fellépő
Snowball and Doble amerikai néger duo. Pawloff orosz
csoport, Les Titus akrobatikai táncos. Továbbá az új no-
vemberi műsor. Kezdete fél 12 órakor.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz.

(Bonbonnière) Telefon 52-88
Minden este 9-től 12-ig a nagyszerű új
novemberi műsorral nagy előadás.

VASÁRNAP, november 10-én KÉT ELŐADÁS!

!! DÉLUTÁN 4 ÓRAKOR MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL !!
4, 3, és 2 kor. jegyek a Cabaret pénztáránál kaphatók.
A VAJDA AZ ABBÁZIÁBAN. * A CUPRINGER.
Egy valópör története. * L'arte d'ébre Folie.
Hosszú cabaret-számmal fellépnek:
LÁSZLÓ RÓZSI, FERENCZI KÁROLY, NAGY ENDRE
és az egész művészcsapat.
Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut.
Zsiper-nél, Andrássy-ut és a Cabaret pénztáránál.

Olcso szén! Olcso szén!

Házhoz szállítva zsákokban.

Klárabánya szén

zsákolva, 100 kilónként, házhoz szállítva

3 korona 20 fill.

Kén- és salakmentes!

Megrendeléseket levélben is elfogad a központi iroda: József-körút 5., II. em.

TELEFON 68-52.
Farkas és Társa.

SZERENCSEGYŰJTŐ KLUB
Ajánl az I. osztály
november 21. és 23-án megtartandó húzásához
Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.
egész fél negyed nyolcra kezdődik
12-6-3-1.50
koronát

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!
!! Ne küldjük pénzünket külföldre !!
Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt visszaadom.

„Kortés“
Kipróbált, pontosjárású nikkell éb-
resztő 1 haranggal ..... 3 K.
2 haranggal ..... 4 K.
1 haranggal és éjjel világító
számlappal ..... 4 K.
2 haranggal és éjjel világító
számlappal ..... 5 K.
Vasutas ébresztő ..... 6 K.
Toronyharang hangú ébresztő falli
óra ..... 6 K. 60 f.

Schönwald Imre, Pécs
órásmester és ékszergyáros.
Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bér-
mentve 3000 ábrás árjegyzékemet.

Meghívó.
Az „Első magyar részvénytörzsfőződé“ t. c.
részvényesei ezennel tiszteletteljesen meghívottnak
a folyó évi november hó 16-án, délelőtt 10 órakor,
a társaság VIII., Eszterházy-utca 6. sz. a. saját
háza első emeleti irodahelyiségeiben tartandó

XL. rendes közgyűlésére.

- TÁRGY:**
1. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése, a kifizetendő osztalék megállapítása és a felmentvény feletti határozathozatal.
  2. Három igazgatósági tag választása.
  3. Négy felügyelő bizottsági tag választása és illetményeinek megállapítása.
- Azon t. c. részvényesek, kik szavazójogukat gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket, azok szelvényeivel együtt, az alapszabályok 13. §-a értelmében, legalább két nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál (VIII., Eszterházy-u. 6., I. em.) tértívny ellenében letenni, hol a felügyelő bizottság által megvizsgált és helyben hagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései, nyolc nappal a közgyűlés előtt, a részvényes urak rendelkezésére állanak.

Budapest, 1907. október 31-én.
Az igazgatóság.

VESZEK
uraságoktól levetett férfi ruhákat a legmaga-
sabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre,
ugy helyben, mint vidéken, személyesen jövök.
Braun Elemér,
BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

BUTOR dus választékban, úgy kész-
pénzért, mint
részletfizetésre?
— Rendkívül olcsó áron —
Eütvös-utca 17. (Andrássy-ut sarok.) Kapható
Ehrentreu Testvérek-nél,
Budapest, VI., Eütvös-utca 17. (Andrássy-ut sarok.)
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 82-27.

Felesége keres
a háztartás vezetése mellett könnyű kézi-
munkával 20 kor-ig hetenként.
Férfiaknak is alkalmas.
Osekély beszerzési költségek.
!! Kérjen prospektust !!
SCHÖNDORFER F.
Vállalat házipar fejlesztésére,
Wien, VII., Nelkengasse 142.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.
!! Ne küldjük pénzünket külföldre !!

Figyelmeztetem a n. é. közönséget arra, hogy külföldi
cégek ábráimat utánozzák, s így ezek egyformák, csak-
hogy az árujuk a valóságban silány és értéktelen!

20 kor. 12 kor. 8 kor.

Domboru, legdivatosabb valódi 14 karátos arany karika-
gyűrű. Tetszés szerinti vésés ingyen! — Ujjbőség kis
papírzallaggal megmérhető.

Schönwald Imre, Pécs

órásmester és ékszergyáros.
Vértess-féle sóborszesz
Minden házban szükséges.

18 forinttól
mérték után készítjük a legelő-
gásabb férfi-öltönyt, téli
kabátot, felöltőt francia-
angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalon, Ferenc
József, frakk és szu-
kettöltönyt a legfinomabb
krep- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakóknak kedvez-
ményes évi részletekre is. Négy
öltöny készpénz rendelésnél szá-
básunkat nagy mintagyűjte-
ményekkel vidékre is
küldjük.
GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydíófa-utca 3.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK
HUZÁSA
NOVEMBER-
HÓ
21-23-án

HECHT BANKHÁZ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
FERENCZIEK-TERE 6. BUDAPEST
SZERENCSE-
SORSJEGYEINKBŐL
KÉRJEN SZÁMVÁLASZTÉKOT.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri belkötés 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel-
lő alatt küldenek a Kiadóhivatalba,
ne tessék eredeti okiratokat mellékelni,
mert ezekkel szemfellel felelősséget
nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket,
melyeket az apróhirdetés megjelenésé-
től számított négy hét alatt címzett-
jük el nem visz, a Kiadóhivatal meg-
semmisíti.

A NAP — A HIR apró-
hirdetési levelezőlapjai
kaphatók: Budapesten és
a vidéken minden hirlap-
elárúsítónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Olcson levelezhet
mindenki, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házasodhat
mindenki, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat
mindenki, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást
hirdethet a legsikeresebben
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Butor
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Lakás
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkölcsön
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet
legelősebb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házasságokat
ingyen közvetíti a Házasságok
Ujságja Budapest, Lillom-utca 54
Kérjen mutatványszámot. 278

Betöltendő állások
Kereskedelmit
végeztet, szépirásu, magyar
gép- és gyorsíróirodába
állást keres. Cim: F. A. Szó-
vetségi-utca 48. I. 12.

Kertész
nős, uradalomba kerestetik. Kra-
kauer Nagymező-utca 25.

Gazdaságba
kerestotnek: gazdasági, se-
géditást, ispan, magtáros,
raktárnok, gazdasz, gépész,
gépészkezelő, bogár, ellen-
őr. Feltételek olvashatók az
Országos Pályázati Közlöny-
ben. Mutatványszám ingyen.
Budapest, Nap-utca 13.

Gépészkövacs
nős, uradalomba kerestetik. Kra-
kauer Nagymező-utca 25.

Gépészek,
fűtők, gépapolók, lokomobil-
kezelők, gézekogépészek, gé-
pészkövacsok kerestotnek.
Feltételek olvashatók az Or-
szágos Pályázati Közlönyben.
Mutatványszám ingyen. Bu-
dapest, Nap-utca 13.

Pénztárnok
óvadékkal, pénztárhoz ke-
restetik. Dövebbet: I. Attila-
körút 5., ajtó 1. 365

Pályázatok.
Hivatalzolgák, felvigyázók,
ellenőr, több gépész, kovács,
fűtők, raktárnok, házföl-
ügyelő, földmár, szeszűző
és még sok más különféle
szakmából írtismélyzet ke-
restotnek. Feltételek olvashatók
az Országos Pályázati
Közlönyben. Mutatványszám
ingyen. Budapest, Nap-utca
13. szám.

Allást keresők
A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figyel-
mebe ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélyzeteket elhelyező irodá-
mat. Gazdáltsztek, gépészek,
kovácsok, molnárok, szesz-
űzők, kertészek, kezesség
és felelősséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyoztetnek.
Kraukauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76. 10.003

Oktatás
Fővárosi tanár
előkészít érettségire, előkeiő
házban korrepetálásra is vál-
lakozik. Dr. V., Rákóczi-ut
71. szám.

Polgári iskolai,
redőliszkolai, gimnáziumi, keres-
kedelmi egyéves önkéntességre
képesítő vizsgára, mindaféle
pól- és javítóvizsgára a legűvi-
debb 105 alatt legjobb sikerrel
előkészít "Tanár" Budapest,
Thököly-ut 8. szám I. em. 3. 354

Parlamenti
gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
reskedelmi akadémiál rendes
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hí-
vatatos tanfolyamai. Alapl-
toltta Markovics Iván 1863.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gábel-
berger Szakiskola, ezüstköt-
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Cimre
vizgázzunk! A szakiskola
frögépégekétől s más utánzótt
nevű tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
szept. 1-től július 1-ig.

Magánvizsgára
előkészítetnek polgári lako-
lai, gimnáziumi és keres-
kedelmi iskolai tanulók, to-
vábbá felnőttek, kik tanul-
mányaikat félbeszakították,
szaktanárok felügyelete alatt.
Díjazás csak siker esetén.
Dohány-utca 81. II. 2. 18581

Stenografia!
Díjtalan gépirásoktatás az
összes írógépek. Díjtalan
és biztos állásközvetítés.
Minden hónapban új gyors-
írói és gépirási tanfolyamok
nyílnak az okleveles gyors-
író-tanároktól vezetett Steno-
grafia Országos Gábel-
ger, magyar, német gyors-
író- és gépiróiskolában. Leve-
lező- és vitairásu-tanfolya-
mok, kereskedelmi szaktan-
tárgyak, kereskedelmi aka-
démiai rondes tanárok veze-
tése alatt. Tanítás reggel 7
órától este 9-ig. Az intézet
helyiségei Váci-körút 33. sz.
alatt vannak. Azelőtt Kra-
kauer-utca 8. szám.

Cimbalom-tanítónő
tanít kütűnő módszer szerint
kottából vagy cigányosan,
morsekelt áron, ugy saját la-
kásán, mint házon kívül. Há-
rom hónap alatt biztos ered-
mény. VII., Ovoda-utca 19.
III. em. 32. 688

Butor
Ujrendszert
BUTORHITEL.
Butorok ekeita a legjobb
hitelben kaphatók készpénzért
v. banknál törlesztetű részleto
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI., Róvay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak maradéka, mi-
által a butort mindenkinék kész-
pénz-árban számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegzős
sem egyéb kötség nem terheli.

Különféle butorok
azonnal olcsón eladó. Privát-
Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

Butorok
háló-, ebéd-, szalonberendezések,
továbbá uriszoba, irodaberendezé-
sek, réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függők, bégarni-
rúrok eladása és vétel.

WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

30% megtakarítás
regi butorszalon-ban
Epest, Ferenciek-tér 3. sz.
főemelet.
Vétel és eladás: polgári, ura-
sági lakberendezések, ur-
szobák, palisander- és ma-
hagoni butorok, keleti szőnye-
gek, csillárok stb. Telefon 82-18.

Adás-vétel
Zongorák,
pianinók, cimbalomok részlet-
re is kaphatók Horváth
műhangszeresnél, Erzsébet-
körút 2. 10558

Eladó
egy jó zongora. Aggteleki-
utca 16., földszint 8. 362

Szabó-,
vasló-, gyári és ipari faszenet
szállít Weisz és Vidor. Tele-
fon 53-49.

Zongora
és pianinó-ocasio Horváth
István műhangszeresnél, Er-
zsébet-körút 2. 10557

Pénz
Pénzre nincs gond.
Forduljon Pálmai és Társa
bankbizományosokhoz. VI.,
Mozsár-utca 10. 359

Személyhitel
magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszeresz 1-2
-3 havi lejáratú. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vénytársaságtól, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14 szám. Te-
lefonszám 84-66. Betábláza-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olcsó ka-
matra. 10.003

Pénzkölcsönt
rövid lejáratra. Törleszté-
ses és jelzálogkölcsönt, I. és III.
helyre is, valamint tisztviselő-
nek áztetési előlegkeletit egy hely-
ben, mint a vidéken. saját infor-
mációmra sznap folyosítanak.
Bank és váltóbizományi ház,
Farkas, VII., Wesselényi-utca 17.
Válaszholgyez/ Telefon. 690

Lakás
Szép nagy
útcái szoba, cimosan bútorozva,
egy-két urnak 22 forintért havonta
azonnal kiadó. Szövetség-utca 43.
I. em. 12.

Különféle
Értesítés!
Van szerencsém tisztelt ve-
dőmet értesíteni, hogy min-
denféle redőny készítését el-
vállalom. szavatosság mellett,
ugyszintén javításokat is esz-
közlök. Muzsik Márton, Róck
Szilárd-utca 8., József-körút
9. szám. 30102

Szülő,
gyökeres és gőlfőlvány, nagy-
nyenyiségben. Arjegyokt ingyen.
Fazekas-Nagyhegy, Biharlőszeg.
2511

Gyökeres oltvány,
esemegé és borfajokban, eladó
ezenként 140 koronáért. Minden
rendelő egy Vincellérkönyvet, a
mely nélkülözhetetlen minden
szőlőgazdának, ingyen kap.
Püzesiné, Jankafalva, u. p. Bi-
harlőszeg. 2521

Vincellérkönyv,
szőlőművelés és gazdák részére
1 korona behirdése ellenében
lémentes. Deutsch könyvkeres-
kedő, Biharlőszeg. 2518

Női óvszer.
Női orvosok által kipróbálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szolgálatot.

Melussa-Ovale.
Minta oktatással együtt K. 2.40.
Kapható minden gyógyszerár-
ban és drogeriában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratórium G. m. b. U.
b. H. székhelyénél, a G. m. b. U.
E. Than, Wien, III., Postfach 5.
10100

MAJTHÉNYI-féle
folyékony
aranyozó
(arany, ezüst, vörösréz, alu-
minium és antique színben).
Képekterek, gipszfigurák és
lámpák apróbb niptárgyak
házi aranyozására.

I lüveg ára esettel 70 fill.
3 " " " 2 kor.
Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA
droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

"MAGYAR
TEXTILIPAR"
Folyóirat. 10003
**A pamut-, gyapju-, len-
kender-, selyem- és juta
ipari és kereskedelmi
közlönye.**
Szerkesztőség
és kiadóhivatal **Ujvidéken.**
Megjelenik havonta 2-szer
Előfizetési ára egy évre 12 kor.

Ősz haj
buz és szakál megfestésé-
hez legalkalmasabb hajfestő-
szer a MAJTHÉNYI-féle
Dió kivonat
(barna és fekete színben)
Nem olajos, nem piszkít!
Egyszeri festés elegendő.
1 kis lüveg ára 1 korona 20 fill.
1 nagy " " 2 " 40 "
Főraktár
MAJTHÉNYI BÉLA
droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

Cigarettafázók!
Olcso és jó
100 db kütűnő egytomi cig-
retta hűvel 12 és 16 fillér, 100
db parafával 24 fillér, 100
db Royal a jelenkor
legjobb hűvel 15 krajcár.
Vidékra 6 csomag rondeléndől
(60 doboz) utánvétel mellett bé-
rmentve.

BRUCK Papírfüzlet
és nyomda
Budapest, VI., Nagymező-utca 6. sz.
— TELEFON 68-47. —

30
korona
Finom szövettűl dívtas
férfiöltöny vagy felöltő
mérték után remek szá-
bás és finom kivitelben
"Hazai Versenyszabóság"
Budapest, VII., Thököly-
(Csémér)-ut 3. szám
I. em. — Vidékre min-
ták bérmentve.

Urak!
Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkeze-
lés, a férfierő azonnali helyre-
állítására a **Cr. Löbeckesch**
Floricitin-tabletták
által. Jótállás 3-szoros. Minta és
oktatási füzetke 4.40 fillér.
Kapható minden gyógyszerár-
ban és drogeriában, vagy a Dresdener
Bot. Laboratórium G. m. b. U.
székhelyénél, a G. m. b. U.
E. Than, Wien, III., Postfach 5.
1000a

BUTOR
teljeslakberendezése-
ket, készpénzért és banknál
főrtöltendő havi részletekre
legelősebban szállít:
BARTOK FARKAS
butoragykereskedő
BUDAPEST, VII.,
Király-utca 13. sz.
Csozdu-palota, II. és III. udv.
HTELOSZTÁLY
fűzetési feltételei:
800 koronáig havi 10 kor.
500 " " " 15 kor.
600 " " " 20 kor.
1000 " " " 40 kor.
Előleg 5%. — Szabott
árak, ugyanazok mint
készpénzfűzetésnél. —
Szállítás vidékre is. Felvi-
lágosítás díjmentesen.
Album 1 korona.

34 korona
egy dívtas férföltöny vagy
felöltő mérték után, remek szá-
básban, finom gyapjuszövetekből
Rosznér D. és Társa
fért szabolcánál,
Budapest, VI., Váci-körút 37.
Vidékra minták bérmentve.
29320

Beraktározási
előlegző- és butorállítás
vállalat.
HELLER TESTVÉREK,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-
fonszám 79-85.

FIDIBUSZ
1905-1906. évi teljes év-
folyama megjelent dísz-
kötésben. 300-ból több rajz.
4 teljes regény, temérdek bu-
moros elbeszélés, vers, jó-
zűl trófiás apróság stb.

Ára 5 korona.
Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadó-
hivatalában Budapest, VIII.,
Róck Szilárd-utca 9. sz.
továbbá minden könyv- és papír-
kereskedésben, valamint az összes
hirlapelárúsítónál egy Budapest-
ten mint vidéken. — Kávéházak,
kaszinók, társas- és olvasókörök
15 százalék engedményben része-
sülnek.

35 korona
egy dívtas férföltöny vagy
felöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapju-
szövetekből.

FRIED ARWIN
szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39 II. Vidékre
minták bérmentve. Három
öltöny rendelésnél éves vasuti
jeggyel ellátott szabászm
költségemen olasztak.

"THE ROYAL"
beszélőgép
a legújabb model-
lokat szigorúan az
eredeti gyári
árakon
45% ár-
leszállítással
szállítunk havi 8-10 kor. rész-
letfizetésre is, vidékre is bérhová.
Láng Jakab és Fia
grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Fióküzletünk: VIII., Baross-tér
4 sz. és Budán, Zsigmond-u. 9.
Arjegyek ingyen és bérmentve.

**Egy háztartásban so-
hányozzék a hiru-
vos Majthényi-féle**
"Diadal"-sósorszesz
mely gyógyhatásánál fogva
felülmúlja az összes forgalomban
lévő hasonló készítménye-
ket. Egy kísérlet meggyőz
mindenkit ezen áldásos házi-
szer kiváló tulajdonságairól.
Kis üveg ára — 40 fill.
Köszép " " — 80 "
Nagy " " — 150 "
Főraktár:
Majthényi Béla
droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

Arcápolás
Aurora-crème
1 korona 20 fill.
Aurora poudre
ehér, róza és orme szíabon
1 korona 20 fillér.
Szappan . . . 80 fillér.
Ez idő szerint a legalkalomsab-
b és teljesen ártalmatlan bőrápoló
és seprítő szerek.
Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA
droguistánál
Budapest IX., Várház-körút 15

A NAP — A HIR Apróhirdetési-levelezőlapjai
kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hirlapelárúsítónál. • Érvényes 10 szóig. • Ára 20 fillér.
Nyomatott A NAP-újságvállalat körforgógépein. Budapest, VIII., Róck Szilárd-utca 9.